

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 618), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 noțiunea de „angajator”, după cuvintele „contractului individual de muncă” se completează cu textul „, a contractului colectiv de muncă sau a actelor normative emise la nivel de unitate”.

2. Articolul 3:

2.1. pe tot parcursul textului articolului, cuvântul „angajat”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „salariat”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2.2. se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(31) Prin derogare de la alin. (3), este permisă aplicarea ambelor opțiuni de facilitare a alimentației pentru salariații care, pe parcursul unei luni calendaristice, prestează atât muncă (schimburi) de zi, cât și muncă (schimburi) de noapte.

(32) Tichetul de masă este valabil timp de 6 luni de la data transferului valorii nominale a acestuia pe instrumentul de plată al salariatului.”;

2.3. la alineatul (5), cuvintele „unități private” se exclud.

3. La articolul 4, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Angajatorii pot acorda tichete de masă cu valoarea nominală mai mare, diferența dintre aceasta și valoarea nominală prevăzută la alin. (1) fiind deductibilă în scopuri fiscale în condițiile respectării prevederilor art. 24 alin. (19²) din Codul fiscal nr. 1163/1997.”

4. La articolul 5, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe instrumentul de plată al salariatului, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente, împărțit la opt și înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. În cazul muncii prestate în schimb de noapte, valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe instrumentul de plată, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate de salariat în schimb de noapte pe parcursul lunii precedente, împărțit la șapte și înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. Rezultatele se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg.”

5. La articolul 6:

5.1. alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Tichetele de masă pot fi utilizate la unitățile comerciale/de alimentație publică care au încheiat contracte de prestare a serviciilor cu operatorii, pentru achitarea mesei sau achiziționarea de produse alimentare, inclusiv pentru plata online a acestora.”;

5.2. alineatul (2) se abrogă.

6. La articolul 7 alineatul (3), textul „pentru plata pentru imprimarea tichetelor de masă (cu excepția valorii nominale), precum și” se exclude.

7. Denumirea Capitolului II va avea următorul cuprins:

„Capitolul II

LICENȚIEREA OPERATORULUI. EMITEREA INSTRUMENTULUI DE PLATĂ AFERENT TICHETULUI DE MASĂ”.

8. Articolul 10:

8.1. denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 10.** Instrumentul de plată aferent tichetului de masă”;

8.2. alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Instrumentul de plată aferent tichetelor de masă, emis de către operator trebuie, să conțină minimum următoarele elemente obligatorii:

- a) numele și prenumele salariatului beneficiar al tichetelor de masă;
- b) denumirea operatorului;
- c) numărul de identificare unic la nivel de operator;
- d) cuvintele „TICHET DE MASĂ”, cu litere majuscule.”;

8.3. la alineatul (5), textul „(alte decât cele cu valoarea nominală a tichetelor de masă)” se exclude.

9. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 11.** Emiterea și gestionarea instrumentului de plată aferent tichetului de masă

(1) Condițiile emiterii și gestionării instrumentelor de plată utilizate pentru tichetele de masă se stabilesc conform contractului încheiat între operator și angajator, selectat de comun acord cu organizația sindicală sau, în lipsa acesteia, cu reprezentanții salariaților. Angajatorii sunt responsabili de transferarea valorii tichetelor de masă în conformitate cu zilele lucrate de salariați.

(2) Operatorii sunt obligați să deschidă conturi, prin intermediul cărora să se efectueze tranzacțiile cu tichetele de masă, astfel încât să permită o evidență clară a sumelor utilizate în temeiul contractelor încheiate cu angajatorii și cu unitățile comerciale/de alimentație publică care acceptă tichete de masă.

(3) Contul special dedicat exclusiv pentru transferul tichetelor de masă se alimentează cu valoarea nominală a tichetelor de masă acordate de către angajator.

(4) Operatorul are dreptul să nu înregistreze valoarea tichetelor de masă în contul special al salariatului până la achitarea integrală de către angajator a valorii nominale a tichetelor de masă și a plății pentru serviciile aferente prestate de către operator, conform contractului încheiat între operator și angajator.”

10. La articolul 14 litera c), textul „în limita valorii nominale a tichetului de masă prezentat,” se exclude.

11. La articolul 15, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Operatorul este obligat să ramburseze unităților comerciale/de alimentație publică valoarea nominală a tuturor tichetelor de masă emise de către acesta, valabile la data acceptării acestora de către unitățile comerciale/de alimentație publică. Operatorul nu este obligat să ramburseze valoarea nominală a tichetelor recepționate de la unitățile comerciale/de alimentație publică după expirarea a 2 luni de la data expirării perioadei lor de valabilitate.”

12. La articolul 16:

12.1. denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 16.** Evidența tichetelor de masă și păstrarea informației aferente tranzacțiilor cu tichetele de masă”;

12.2. alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Operatorii sunt obligați să țină evidența tranzacțiilor cu tichetele de masă și să gestioneze înregistrările referitoare la transferul și utilizarea valorilor tichetelor de masă emise.”;

12.3. alineatul (2) se abrogă.

13. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 17.** Utilizarea mijloacelor obținute de operator

Soldul conturilor bancare ale operatorului trebuie să fie cel puțin egal cu valoarea tichetelor de masă valabile.”

14. Se completează cu articolul 18¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 18¹.** Prezentarea datelor și informațiilor către Serviciul Fiscal de Stat

(1) Operatorii sunt obligați să prezinte Serviciului Fiscal de Stat Raportul cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor, conform modelului aprobat prin ordin al ministrului finanțelor.

(2) Operatorii au obligația de a prezenta, la solicitarea motivată a Serviciului Fiscal de Stat, în cel mult 10 zile lucrătoare, în format electronic, datele și informațiile complete și precise aferente tranzacțiilor cu tichetele de masă.”

Art. II. – Guvernul, în termen de 4 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu aceasta.

Notă de fundamentare
la proiectul Legii pentru modificarea Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Legii pentru modificarea Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă a fost elaborat de Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de modificare a Legii nr. 166/2017 a fost elaborat în scopul asigurării cadrului legal mai flexibil și eficient pentru utilizarea tichetelor de masă, adaptat la realitățile actuale și la evoluțiile tehnologice din domeniul plăților electronice.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, aplicarea Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă prezintă anumite deficiențe și limite care afectează eficiența și coerența sistemului. Astfel, proiectul a fost elaborat în baza solicitărilor și propunerilor parvenite de la operatorii economici, angajatori și reprezentanți ai angajaților, care au semnalat necesitatea unei abordări mai coerente și mai adaptate în ceea ce privește reglementările specifice tichetelor de masă.

În prezent, angajații care lucrează atât în schimburi de zi, cât și de noapte, nu beneficiază de tichete pentru orele de noapte, fapt ce poate afecta echitatea între angajați și limita accesul acestora la facilitățile oferite de tichetele de masă.

La moment, tichetele de masă nu au un termen de valabilitate, ceea ce permite angajaților să acumuleze sume în conturi, deviere care contravine scopului de sprijin al angajatorului pentru alimentație. Fiind un suport financiar destinat exclusiv acoperirii cheltuielilor pentru hrană, tichetele de masă trebuie utilizate conform destinației lor și într-un interval rezonabil de timp, asigurând astfel consumul regulat și nevoile alimentare ale salariaților.

Conturile speciale pentru tichete de masă nu au reglementări clare care să interzică folosirea altor fonduri decât valoarea nominală a tichetelor. Acest aspect poate duce la utilizări neautorizate, ceea ce afectează transparența și controlul în gestionarea tichetelor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pentru a rezolva deficiențele identificate și a îmbunătăți cadrul normativ privind tichetele de masă, proiectul de lege propune următoarele modificări:

Acordarea tichetelor de masă pentru schimburile de noapte: proiectul introduce posibilitatea ca salariații care lucrează în schimburi mixte (zi și noapte) să primească tichete de masă pentru orele de noapte. Această măsură sprijină echitatea între salariați și extinde accesul acestora la facilitățile de alimentație oferite prin tichetele de masă, indiferent de tipul de schimb în care activează.

Reglementarea la nivel de lege a termenului de valabilitate pentru tichetele de masă, acesta fiind racordat la termenul prevăzut în Hotărârea Guvernului nr.227/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de operare cu tichetele de masă. Această măsură va asigura că tichetele sunt utilizate conform destinației lor – aceea de a sprijini alimentația regulată a salariaților – și va preveni acumularea fondurilor în conturi, asigurând un flux constant de beneficii alimentare.

Clarificarea utilizării conturilor speciale destinate tichetelor de masă: proiectul prevede reglementări mai stricte pentru conturile speciale la care se înscriu tichetele de masă, stipulând că

acestea vor fi alimentate cu valoarea nominală a tichetelor, fără alte surse de fonduri. Această măsură crește transparența și controlul asupra utilizării tichetelor și previne posibilele utilizări neautorizate.

Promovarea utilizării tichetelor electronice și extinderea lor la plata online: În contextul digitalizării, proiectul își propune să permită utilizarea tichetelor de masă electronice pentru plăți online în unitățile care vând produse alimentare. Aceasta va facilita accesul la produse și servicii alimentare pentru angajați și va susține adaptarea pieței de retail la comerțul online.

Reglementarea procesului de emitere și gestionare a instrumentului de plată aferentă tichetului de masă, prin stabilirea responsabilităților/obligațiilor pentru angajatorii și operatorii.

Introducerea normelor care vor reglementa obligația operatorilor de a prezenta Serviciului Fiscal de Stat Raportul cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor, conform modelului aprobat prin ordinul ministrului finanțelor.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În analiza alternativelor, au fost considerate opțiuni precum păstrarea reglementării actuale fără ajustări sau introducerea modificărilor sub formă de norme de aplicare fără schimbări în textul legii. Totuși, aceste variante au fost respinse:

Păstrarea reglementării actuale nu răspunde eficient necesităților identificate și nu permite o adaptare suficientă la cerințele pieței muncii actuale și la evoluțiile în domeniul plăților digitale.

Modificările prin norme secundare nu sunt suficiente pentru a rezolva problemele semnalate de angajatori și salariați și nu oferă stabilitate normativă.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificările propuse în proiect vizează modul de reglementare și administrare a tichetelor de masă. Totodată, în temeiul art.2 din Legea nr.166/2017 în calitate de angajator poate fi persoana juridică de drept public care, reieșind din prevederile pct.72 din Hotărârea Guvernului nr.227/2018, are dreptul să acorde tichetele de masă pentru sectorul bugetar la decizia angajatorului din contul alocațiilor prevăzute pentru cheltuieli de personal în anul bugetar în curs.

Prin urmare, implementarea prevederilor proiectului respectiv nu generează cheltuieli suplimentare pentru bugetul de stat.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu va presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Modificările vor optimiza raporturile contractuale dintre angajatori, operatori și unitățile de alimentație publică, contribuind la o mai bună gestionare a tichetelor de masă și sporind transparența și controlul în gestionarea tichetelor de masă, ceea ce va ajuta la prevenirea utilizărilor neautorizate și va crește eficiența gestionării acestora.

Astfel, noile reglementări vor facilita procesul de gestionare a tichetelor de masă și vor sprijini o mai bună coordonare între toate părțile implicate.

4.4. Impactul social.

Modificările vor aduce beneficii angajaților, prin extinderea accesului acestora la tichetele de masă, precum și prin acordarea tichetelor și pentru schimburile de noapte. Aceste măsuri sunt menite să asigure o distribuie mai echitabilă a beneficiilor alimentare pentru toți angajații, indiferent de tipul de schimb în care lucrează.

De asemenea, introducerea unui termen de valabilitate pentru tichetele de masă va asigura că beneficiile sunt utilizate conform scopului lor (sprijinirea alimentației regulate), prevenind acumularea inutilă de fonduri și promovând un consum constant și responsabil al acestora.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Modificările ce vizează excluderea detaliilor referitoare la angajator și a elementelor de siguranță asociate cu accesul la tichetele electronice, va reduce riscul de fraudă sau de abuz în procesul de

utilizare a acestora, asigurând o gestionare mai sigură și conformă cu reglementările de protecție a datelor cu caracter personal. 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Modificările propuse vor contribui la creșterea echității în rândul angajaților, prin asigurarea accesului la tichetele de masă pentru toți angajații, inclusiv cei care lucrează în schimburi de noapte. Modificările sunt aplicabile tuturor angajaților fără distincție de gen.
4.5. Impactul asupra mediului. Nu este aplicabil, în contextul în care, modificările sunt axate pe aspecte economico-sociale și nu se referă direct la reglementări de mediu.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională. Măsurile normative propuse nu urmăresc transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Măsurile normative propuse nu urmăresc crearea cadrului juridic intern pentru aplicarea legislației UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost supus avizării și consultărilor publice în conformitate cu Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Atfel, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de modificare a Legii nr.166/2017 a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor https://www.mf.gov.md/ro/content/proiectul-de-lege-privind-modificarea-legii-nr-1662017-cu-privire-la-tichetele-de-mas%C4%83 , iar accesul la anunțul privind consultarea proiectului a fost asigurat prin următorul link https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-consultarea-public%C4%83. Totodată, proiectul a fost supus consultărilor către alte autorități publice și mediul de afaceri, cu asigurarea desfășurării ședinței în cauză.
7. Concluziile expertizelor
Raport expertiză anticorupție
Proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor, în scopul asigurării cadrului legal mai flexibil și eficient pentru utilizarea tichetelor de masă, adaptat la realitățile actuale și la evoluțiile tehnologice din domeniul plăților electronice. În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la soluționarea deficiențelor care afectează eficacitatea sistemului tichetelor de masă.
Raport expertiză juridică
Potrivit notei de fundamentare, proiectul de modificare a Legii nr. 166/2017 a fost elaborat în scopul asigurării cadrului legal mai flexibil și eficient pentru utilizarea tichetelor de masă, adaptat la realitățile actuale și la evoluțiile tehnologice din domeniul plăților electronice. Pentru a rezolva deficiențele identificate și a îmbunătăți cadrul normativ privind tichetele de masă, proiectul de lege propune următoarele modificări: - acordarea tichetelor de masă pentru munca (în schimburi) de noapte; - reglementarea termenului de valabilitate pentru tichetele de masă; - utilizarea conturilor speciale destinate tichetelor de masă; - reglementarea procesului de emitere și gestionare a instrumentului de plată aferentă tichetului de

masă, prin stabilirea responsabilităților/obligațiilor pentru angajatorii și operatorii;
- instituirea obligației operatorilor de a prezenta Serviciului Fiscal de Stat Raportul cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor, conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.
Obiecțiile și propunerile privind tehnica legislativă au fost luate în considerare la definitivarea proiectului și incluse în sinteza.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului necesită modificarea Hotărârii Guvernului nr.227/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de operare cu tichetele de masă.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului nu implică realizarea unor măsuri speciale în acest sens.

Ministru

Victoria BELOUS

Sinteza la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
	Ministerul Sănătății (nr.21/4774 din 26.12.2024)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Mediului (nr.13-05/3656 din 27.12.2024)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Apărării (nr.11/1703 din 20.12.2024)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Culturii (nr.05/1-09/3931 din 26.11.2024)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act.
	Ministerul Afacerilor Externe (nr.DI/3/041/-13439 din 26.12.2024)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (nr.09-58 din 14.01.2025)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Afacerilor Interne (15/4908 din 19.12.2024)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.

	CALM (nr.437 din 30.12.2024)		Consideră că proiectul respectiv poate fi propus pentru aprobare	S-a luat act.
	Agencia Servicii Publice (nr.01/2511 din 27.12.2024)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (nr.21-20 din 03.01.2025)		Ca urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă (număr unic 1107/MD/2024), în limitele competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri de ordin conceptual. Totodată remarcăm că, din punct de vedere al regulilor de tehnică legislativă, în clauza de adoptare a proiectului, din sursa de publicare a Legii nr.166/2017, urmează a fi excluse cuvintele „publicată în”.	Se acceptă.
1.1. la alineatul (1), cuvintele „plata pentru emiterea și gestionarea tichetelor de masă” se substituie cu cuvintele „precum și costurile pentru emiterea și gestionarea suportului electronic aferent tichetelor de masă”;	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		La art.I alin.1.1 din proiect, în textul modificării propuse la art.3 alin. (1) din Legea nr.166/2017, propunem substituirea cuvintelor „gestionarea suportului electronic” cu cuvintele „gestionarea instrumentului de plată”, or, potrivit definiției termenului „tichet de masă” (art.2 din Legea nr.166/2017), accesul beneficiarului la acestea se realizează prin instrumentele de plată prevăzute la art.5 pct.40 ¹ din Codul fiscal al R. Moldova.	Se acceptă parțial prin excluderea propunerii de modificare a art.3 alin.(1) din Legea nr.166/2017.
1.2. se completează cu alineatul (3 ¹) și (3 ²) cu următorul cuprins: (3 ¹) Prin derogare de la alineatul (3) al prezentului articol, este permisă aplicarea ambelor opțiuni de facilitare a alimentației pentru angajații care, pe	Ministerul Muncii și Protecției Sociale (nr.07/6652 din 31.12.2024)		La proiectul de lege, Art.I.- Legea nr.166/2016 cu privire la tichetele de masă: - pct.1 Art.3, subpct.1.2 alin.(3 ¹), cuvintele „prestează munca atât în schimb de zi, cât și de noapte, caz în care angajatorul este în drept să ofere salariaților tichete de masă pentru schimburile de noapte” se vor substitui cu cuvintele „ prestează atât muncă (schimburi) de zi, cât și muncă (schimburi) de noapte,	Se acceptă.

parcursul unei luni calendaristice, prestează munca atât în schimb de zi, cât și de noapte, caz în care angajatorul este în drept să ofere salariaților tichete de masă pentru schimburile de noapte.			caz în care angajatorul este în drept să ofere salariaților tichete de masă pentru munca (schimbul) de noapte ”, ceea ce va corela cu expunerile normative din Codul muncii nr.154/2003;	
	Ministerul Energiei (nr.10-2 din 02.01.2025)		La articolul 3 alineatul (3 ¹), propunem revizuirea cuvintelor „ambele opțiuni de facilitare a alimentației”, întrucât acestea nu sunt suficient de clare și pot genera interpretări diferite.	Se acceptă , redacția a fost revizuită.
	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr.2024PHG-4220)		La articolul 3 alineatul (3 ¹), în opinia Ministerului textul „caz în care angajatorul este în drept să ofere salariaților tichete de masă pentru schimburile de noapte” este inutil, întrucât acest drept se deduce din prima parte al alineatului în care se indică că „ (...) este permisă aplicarea ambelor opțiuni de alimentație pentru angajați care (...)”. Or, potrivit alineatului (3) al aceluiași articol una din opțiuni o constituie acordarea tichetului de masă.	Se acceptă , norma a fost revizuită în vederea aducerii redacției în versiunea clară și aplicabilă.
	Camera de Comerț și Industrie (nr.1251-04/17 din 31.12.2024)		Prevederea propusă cu referire la alin.(3 ¹) se consideră inoportună, deoarece articolul 5, punctul 4 din Legea nr. LP166/2017, reglementează deja acordarea tichetelor pentru salariații care lucrează în schimburi. În cazul în care această prevedere se referă la altă facilitare, este necesară indicarea acesteia, în vederea asigurării clarității interpretării reglementărilor și coerenței cu cadrul legal actual.	Nu se acceptă. Art.5 alin.(4) reglementează modul de calculare a valorii tichetului de masă acordat unui salariat care prestează munca în schimburi, iar scopul modificărilor propuse este reglementarea dreptului de suportare a cheltuielilor aferente tichetelor de masă, inclusiv pentru munca (schimbul) de noapte, fiind

				menținută posibilitatea organizării și hranei organizate.
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Completarea propusă la alin.(3 ¹) (care presupune posibilitatea aplicării unui regim specific anumitor categorii de salariați), cuplată cu textul art.3 alin.(3) din Legea nr.166/2017, reconfirmă intenția legiuitorului de a conferi discreție angajatorului de a decide, în raport cu fiecare salariat, opțiunea aplicabilă acestuia (fie hrană organizată, fie tichete de masă), fără ca acesta (angajatorul) să fie obligat să aplice aceeași opțiune în raport cu toți salariații. În acest sens, în vederea fortificării clarității prevederii art.3 alin.(3) din Legea nr.166/2017, propunem completarea prevederii, după textul „fiind permisă doar o singură opțiune” cu cuvintele „per salariat”.	Nu se acceptă. Intenția legiuitorului este reglementarea dreptului de suportare a cheltuielilor aferente tichetelor de masă, inclusiv pentru munca (schimbul) de noapte pentru angajați care prestează muncă prin schimburi, fiind menținută posibilitatea organizării și hranei organizate.
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Cu privire la alin.(3 ¹), propunem revizuirea acestuia ținând cont de următoarele recomandări: a) În textul prevederii alin.(3 ¹) urmează a se preciza adițional că aceasta se aplică salariaților pentru care angajatorul suportă cheltuieli pentru hrană, or, tratamentul diferențiat al salariaților care prestează munca în schimb de noapte survine doar în cazul în care angajatorul a optat pentru hrana organizată, dar nu pentru tichete de masă; b) În vederea asigurării uniformității terminologiei juridice utilizate în textul Legii nr.166/2017, propunem substituirea cuvântului „angajații” cu cuvântul „salariați”, luând în considerare că termenul „salariat” este consacrat în Codul muncii al R. Moldova;	Se acceptă parțial, prin modificarea cuvântului „angajat” cu „salariat”. Totodată, scopul propunerii este reglementarea dreptului de suportare a cheltuielilor aferente tichetelor de masă, inclusiv pentru munca (schimbul) de noapte pentru angajați care prestează muncă prin schimburi, fiind menținută posibilitatea organizării și hranei organizate. Totodată, comunicăm că modul de calculare a valorii tichetului de masă va fi reglementat de art.5 alin.(4).

			c) Având în vedere că tichetele de masă se acordă pentru zile lucrătoare, dar nu pentru „schimburi de noapte” sau „ore de noapte”, propunem substituirea textului „tichete de masă pentru schimburile de noapte” cu textul „tichete de masă pentru zilele în care salariații prestează munca în schimb de noapte”. Adicional, sugerăm a se evalua dacă există și alte situații care ar putea fi considerate inechitabile pentru salariați și care ar necesita aplicarea concomitentă a opțiunilor prevăzute la art.3 alin.(3) din Legea nr.166/2017.	
	CCIFM (f/n din 27.12.2024)		Contradicții în justificările oferite: Deși textul proiectului afirmă că actuala lege nu oferă soluții pentru salariații care lucrează în schimburi, articolul 5 punctul 4 din lege prevede un mecanism explicit pentru aceste situații.	Nu se acceptă. Art.5 alin.(4) reglementează modul de calculare a valorii tichetului de masă acordat unui salariat care prestează munca în schimburi, iar scopul modificărilor propuse este reglementarea dreptului de suportare a cheltuielilor aferente tichetelor de masă, inclusiv pentru munca (schimbul) de noapte, fiind menținută posibilitatea organizării și hranei organizate.
	Amcham (nr.7 din 28.01.2025)		În textul modificărilor și al justificărilor aferente, se afirmă că actuala lege nu ar prevedea o soluție pentru gestionarea tichetelor în cazul muncii în schimburi. În opinia noastră, art. 5 punctul 4 din Lege prevede, în mod explicit, o opțiune pentru salariații care lucrează în schimburi. Conform acestuia, valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe instrumentul de plată al salariatului care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total	Nu se acceptă. Art.5 alin.(4) reglementează modul de calculare a valorii tichetului de masă acordat unui salariat care prestează munca în schimburi, iar scopul modificărilor propuse este reglementarea dreptului de suportare a cheltuielilor aferente tichetelor de masă, inclusiv pentru munca (schimbul) de noapte, fiind

			de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt, înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg. Respectiv, dacă există un alt aspect ce nu reiese direct din asta, se cere a fi clarificat mai mult, pentru a aduce o înțelegere a necesității modificării.	menținută posibilitatea organizării și hranei organizate.
1.2. se completează cu alineatul (3¹) și (3²) cu următorul cuprins: ... (3²) Tichetele de masă sunt valabile în anul calendaristic în care au fost înscrise la contul special, cu excepția tichetelor înscrise în perioada 1 noiembrie - 31 decembrie, care pot fi utilizate până la data de 31 decembrie a anului următor.”.	Camera de Comerț și Industrie (nr.1251-04/17 din 31.12.2024)		Prevederea propusă cu referire la alin.(3²) și anume extinderea valabilității până la un an a tichetelor reduce presiunea asupra utilizării rapide a tichetelor, ceea ce poate afecta fluxul constant al consumului de produse alimentare. Aceasta ar putea avea un impact negativ asupra prognozei încasărilor lunare din TVA aplicat cheltuielilor efectuate pe baza tichetelor.	Se acceptă, norma a fost revizuită prin reglementarea faptului că termenul de valabilitate a unui tichet de masă este de 6 luni.
	Asociația Băncilor din Moldova (nr.02-07/3 din 03.01.2025) EBA (nr.01-25/SD din 02.01.2025)		Cu referire la completarea art.3 cu alin.(3²) : a) alin.(3²) de a expune în următoarea redacție: „(3²) Tichetul de masă este valabil 12 luni de la data înscrierii la contul special. Ca excepție, după expirarea perioadei de valabilitate, tichetul de masă poate fi utilizat până la data rambursării în conformitate cu art.14¹ alin.(2).”;	Nu se acceptă. Redacția a fost revizuită, prin reglementarea termenului de valabilitate de 6 luni. Totodată, ceea ce vizează utilizarea tichetului după termenul de valabilitate, menționăm că propunerea îngreunează procesul de monitorizare a utilizării tichetelor. De asemenea, stabilirea unui termen de valabilitate uniform ar elimina confuzia legată de

				diferite date de expirare, iar angajații știu exact până când le pot utiliza.
	Amcham (nr.7 din 28.01.2025)		Tichetul de masă reprezintă dreptul fiecărui angajat la hrană în timpul lucrului, reflectând o sumă fixă oferită de angajator per zi lucrată, cu consumul acesteia restricționat la o perioadă de valabilitate limitată de șase luni. Legea ce se propune a fi modificată, în articolul 3 punctul 6, stabilește că tichetele sunt acordate conform unui regulament aprobat de Guvern. În acest regulament, la capitolul II punctul 19, se precizează explicit că tichetul are o valabilitate de 6 luni de la data transferului valorii nominale. Acest termen își are logica sa și urmărește valorificarea sumelor transferate de către angajați pentru alimentare curentă, ci nu "economisirea" acestor bani pentru niște nevoi mai mari. <i>Altfel spus, eliminarea termenului de valabilitate de 6 luni reduce presiunea asupra utilizării rapide a tichetelor, ceea ce poate afecta fluxul constant al consumului de produse alimentare și prejudicia intenția de îmbunătățire a sănătății persoanei. De aceea, termenul existent se prezintă a fi unul oportun și nu necesită intervenție.</i>	Se acceptă , prin ajustarea alin.(3 ²) care va reglementa termenul de valabilitate de 6 luni.
	ACAP (nr.001 din 02.01.2025)		Textul actual de modificare a legii privind tichetele de masă a fost redactat, din păcate, fără consultarea prealabilă a tuturor operatorilor de pe piață. Aceasta continuă o tendință regretabilă, deoarece modificările operate anterior la lege au fost, de asemenea, adoptate fără implicarea activă a tuturor părților interesate. Aceste schimbări,	Se acceptă , prin ajustarea alin.(3 ²) care va reglementa termenul de valabilitate de 6 luni.

		implementate în mai multe etape, au dus la diluarea parțială a unor definiții și la crearea de distorsiuni în definirea de facto a tichetului de masă, care a ajuns să fie asimilat unui card. Totuși, tichetul de masă reprezintă dreptul fiecărui angajat la hrană în timpul lucrului, reflectând o sumă fixă oferită de angajator per zi lucrată, cu consumul acesteia restricționat la o perioadă de valabilitate limitată de șase luni. Legea, în articolul 3 punctul 6, stabilește că tichetele sunt acordate conform unui regulament aprobat de Guvern. În acest regulament, capitolul II punctul 19, se precizează explicit că tichetul are o valabilitate de 6 luni de la data transferului valorii nominale. Acest fapt contrazice afirmațiile din unele argumentări care susțin că angajații acumulează sume în conturi. De asemenea, această situație sugerează că unii operatori de tichete de masă nu au identificat soluții de gestionare a tichetelor expirate (din 2018 pînă în prezent). În acest context, AO ACAP RM propune următoarele recomandări: <i>Conservarea noțiunii de tichet de masă ca beneficiu destinat exclusiv alimentației:</i> 1. Menținerea termenului de valabilitate de 6 luni pentru tichete: Această măsură stimulează utilizarea rapidă, asigurând fluxuri constante de consum și de încasări fiscale. <i>Clarificarea și alinierea cadrului legal:</i> 1. Respectarea prevederilor legale existente: Regulamentul aprobat de Guvern (HG nr. 227/2018) stipulează în mod explicit că tichetele au o valabilitate de 6 luni.	Se acceptă.
--	--	---	---------------------------

			Modificările legislative trebuie să fie aliniate cu acest principiu și să elimine contradicțiile.	
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Referitor la alin.(3²), propus pentru completarea art. 3 din Legea nr.166/2017 (art.I pct.1.2 din proiect), sesizăm, că în Nota de fundamentare a proiectului de lege se menționează că, la moment, tichetele de masă nu au termen de valabilitate. Cu toate acestea, pct.19 din Regulamentul cu privire la modul de operare cu tichetele de masă (aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.227/2018, elaborată în temeiul art.3, 4 și 21 din Legea nr.166/2017) stabilește termenul de valabilitate al tichetului de masă ca fiind de 6 luni din data transferului valorii nominale a acestuia pe cardul de plată al salariatului (pct.19 din Regulament). În acest sens, sugerăm corelarea termenilor din Regulamentul precitat și din proiectul de lege, precum și argumentarea modificărilor propuse ținând cont de termenul stabilit în Regulamentul respectiv. Totodată, în partea ce ține de termenul de valabilitate stabilit în proiectul de lege, în vederea asigurării unei abordări uniforme, propunem a se examina oportunitatea stabilirii unui termen rezonabil de 6 luni din data transferului tichetelor de masă la contul salariatului. De altfel, se atestă un termen de valabilitate variabil pentru tichetele de masă acordate pe parcursul anului (de exemplu, pentru tichetele de masă acordate la 1 octombrie – termenul de valabilitate este de 3 luni, iar pentru tichetele acordate la 1 noiembrie – 1 an și 2 luni).	Se acceptă , prin ajustarea alin.(3 ²) care va reglementa termenul de valabilitate de 6 luni.

			De asemenea, ținând cont de faptul că la art. 14¹ (propus spre completare prin proiectul de lege) se utilizează sintagma „anul de gestiune”, în textul alin. (3²), recomandăm a se ajusta corespunzător sintagma „anul calendaristic”. Adițional, în contextul reglementării, la nivel de lege, a termenului de valabilitate a tichetului de masă, considerăm necesar a se asigura concordanța normelor subsecvente, prevăzute de Regulamentul cu privire la modul de operare cu tichetele de masă, și anume: - pct.13 din Regulament, care prevede că „Dreptul de a beneficia de tichete de masă încetează după 60 de zile de la data încetării raporturilor de muncă” și care pare să stabilească un termen de valabilitate a tichetului de masă de 60 zile în cazul încetării raporturilor de muncă; - pct.19 din Regulament, care stabilește că „Tichetul de masă este valabil timp de 6 luni de la data transferului valorii nominale a acestuia pe cardul de plată al salariatului.”.	Nu face obiectul proiectului de lege
	CCIFM (f/n din 27.12.2024)		Extinderea termenului de valabilitate a tichetelor la un an: Această modificare ar putea reduce frecvența utilizării tichetelor, ceea ce ar avea un impact negativ asupra fluxului de consum și, implicit, asupra încasărilor fiscale din TVA.	Nu se acceptă. Redacția a fost revizuită, prin reglementarea termenului de valabilitate de 6 luni. Astfel, în ceea ce vizează utilizarea tichetului în termen de un an, menționăm că propunerea îngreunează procesul de monitorizare a utilizării tichetelor, precum și aduce la micșorarea lichidităților.

2. Articolul 6: 2.1. alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Tichetele de masă pot fi utilizate în unități de alimentație publică, magazine alimentare, cantine-restaurant, bufete sau alte tipuri de unități care comercializează produse alimentare, inclusiv alte unități care produc și vând bucate, care au încheiat contracte conform prezentei legi cu operatorii de tichete de masă, pentru achitarea mesei sau achiziționarea de produse alimentare, inclusiv plata online.”.	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr.2024PHG-4220)	La articolul 6 alineatul (1), observăm că articolul 2 din Legea nr.166/2017, definește noțiunea de „unitate comercială/de alimentație publică”, astfel că pentru asigurarea unității terminologice considerăm necesar ca textul „unități de alimentație publică, magazine alimentare, cantine-restaurant, bugete sau alte tipuri de unități care comercializează produse alimentare, inclusiv alte unități care produc și vând bucate” să fie substituit cu textul „unitățile comercială/de alimentație publică”. Totodată, Vă prezentăm anexat pentru analiză și, după caz, includere în proiectul de Lege a propunerile Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” la Legea nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă, parvenite prin intermediul scrisorii Parlamentului Republicii Moldova nr. CPS-05 nr. 129 din 26 decembrie 2024.	Se acceptă, în contextul în care art.2 definește „unitate comercială/ de alimentație publică”. Totodată, tipurile de „unitate comercială/ de alimentație publică” sunt specificate la Anexa 5 din Legea 231/2010.
	Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” (nr.62 din 19.12.2024)	Articolul 6, alin.(1) – Se reformulează în următoarea redacție: „(1) Tichetele de masă pot fi utilizate atât la angajator, în cazul în care acesta organizează alimentația angajaților la locul de muncă, cât și la unitățile comerciale/ de alimentație publică care au încheiat contract de prestare a serviciilor cu operatorul.”	Nu se acceptă. Scopul reglementării este de a încuraja diversificarea opțiunilor de alimentație pentru angajați, precum și să ofere flexibilitate în utilizarea tichetelor de masă, nu să se limiteze doar la anumite unități sau condiții impuse de angajator.
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)	Cu privire la art.6 alin.(1) din Legea nr. 166/2017, modificat conform art. I alin.2.1 din proiect, recomandăm a se revizui textul „inclusiv plata online” pentru a se determina în mod clar și fără echivoc sensul vizat: se prezumă o modalitate de plată pentru achitarea mesei sau cumpărarea de produse alimentare	Nu se acceptă. Reieșind din redacția propusă în proiect, este clar că sensul sintagmei „inclusiv prin plata online” urmărește conceptul de modalitate de plata pentru achitarea mesei sau

			(„inclusiv prin plată online”) sau este vizată o destinație alternativă de utilizare a tichetelor de masă – plata online în cadrul comerțului electronic?	achiziționarea de produse alimentare.
2. Articolul 6: 2.3. se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) Contul special pe care sunt stocate tichetele de masă poate fi alimentat exclusiv cu valoarea nominală a tichetelor de masă acordate de către angajator.”.	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		La alin.(4), propus pentru completarea art.6 din Legea nr.166/2017: a) Recomandăm a se specifica care cont special se are în vedere - contul angajatorului sau contul salariatului beneficiar; b) Propunem substituirea termenului „stocate” cu cuvântul „transferate”, întrucât tichetele de masă nu se stochează, dar urmează a fi utilizate conform destinației prevăzute de lege.	Se acceptă parțial , prin substituirea cuvintelor „stocate” cu cuvântul „transferate”. Totodată, ce ține de cont special, urmează de ghidat de noțiunea de „tichet de masă” reglementat de art.2 din Legea nr.166/2017.
5. Articolul 10: 5.1. denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 10. Reglementări privind utilizarea și gestionarea tichetelor de masă electronice”; 5.2. alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Cardul de plată aferent tichetelor de masă emis de către operator trebuie să conțină minimum următoarele elemente obligatorii: a) numele și prenumele salariatului beneficiar al tichetelor de masă; b) denumirea operatorului;	Asociația Bancilor din Moldova (nr.02-07/3 din 03.01.2025) EBA (nr.01-25/SD din 02.01.2025)		Cu referire la redacția alin.(4) al art.10, se propune: a) alin.(4) de a expune în următoarea redacție: (4) Cardul de plată aferent tichetelor de masă emis de către operator trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente obligatorii: a) denumirea și codul fiscal al angajatorului; a) numele și prenumele salariatului beneficiar al tichetelor de masă; b) denumirea operatorului; c) numărul de identificare, unic la nivel de operator; e) perioada de valabilitate; f) elemente de siguranță (PIN, CIP); d) cuvintele „TICHET DE MASĂ”, cu litere majuscule. Justificare: Cardul aferent tichetelor de masă este un card de plată emis de către operatori în cadrul sistemelor de plăți internaționale. Astfel,	Nu se acceptă. Reglementările propuse se concentrează pe elementele esențiale de identificare și funcționare a cardului de masă. Legea stabilește elementele minime, permițând operatorului să adauge informații suplimentare, la discreția acestuia, dacă le consideră necesare.

c) numărul de identificare, unic la nivel de operator; d) cuvintele "TICHET DE MASĂ", cu litere majuscule."		elemente ale cardului nu se limitează doar la elementele enumerate la alin. (4), dar includ și termen de valabilitate a cardului, emitentul cardului, cod CVV ș.a. Sintagma „cel puțin” va stabili ca înscrierea celorlalte elemente pe card nu va constitui o încălcare a legii. Suplimentar, venim cu o propunere de modificare a Regulamentului cu privire la modul de operare cu tichetele de masă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 227/12.03.2018. Pct. 12 al Regulamentului stabilește: 12. Valoarea maximă totală a tichetelor de masă, transferată pe cardul de plată al salariatului care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt, înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg. Spre exemplu, dacă angajatul care lucrează în schimburi a lucrat 170 de ore pe lună, atunci conform normei de la pct. 12, putem calcula: $170/8 = 21.25$ $21.25 \times 70 = 1487.50$ Rezultatul, aproximat până la număr întreg - 1488 – aceasta este valoarea tichetelor de masă care trebuie transferată la contul angajatului. Fiecărui tichet de masă i se atribuie serie numerică (număr separat), astfel nu putem raporta 21.26 de tichete de masă în Raportul cu privire la tichetele de masă acordate angajaților. În acest context, se propune expunerea pct. 12 în următoarea redacție:	
--	--	---	--

			„12. Valoarea maximă totală a tichetelor de masă, transferată pe cardul de plată al salariatului care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg, apoi se înmulțește cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului.”. În asemenea redacție, exemplificăm calculul: $170/8 = 21.25$ Rezultatul aproximat până la număr întreg - 21 (tichete de masă) $21*70 = 1470$ – valoarea tichetelor de masă transferată la card.	
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		În contextul revizuirii art.10 din Legea nr.166/2017, recomandăm a se revedea textul „Emiterea tichetelor de masă” din denumirea capitolului II, având în vedere că art.10, potrivit modificărilor propuse în proiect, reglementează procesul de emitere a cardului de plată aferent tichetelor de masă și nu emiterea tichetelor de masă.	Se acceptă în redacția propusă de autor, după cum urmează: „Emiterea instrumentului de plată aferent tichetului de masă”.
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Cu privire la modificările propuse la art.10 din Legea nr.166/2017 (art.I alin.5 din proiect), recomandăm următoarele: a) Având în vedere că în noua redacție a art.10 alin.(4) se face referință la „card de plată aferent tichetelor de masă” și nu la „tichete de masă electronice”, precum și luând în considerare că alin.(5) și (6) al art.10 vizează modul de utilizare și particularitățile instrumentului de plată, propunem revizuirea denumirii art.10 după cum urmează: „Articolul 10. Instrumentul de plată aferent tichetelor de masă”, ținând cont de cerința expunerii	Se acceptă.

			succinte a obiectului de reglementare (art.51 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative); b) Considerăm necesară menținerea „perioadei de valabilitate” ca element obligatoriu al cardului de plată aferent tichetelor de masă.	Nu se acceptă, în contextul în care potrivit proiectului, perioada de valabilitate va fi reglementată prin legea, iar atât operatorul, cât angajatorul să țină evidența aferent acesteia.
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Adițional, propunem revizuirea alin. (5) al art. 10 din Legea nr.166/2017, or, textul „nu trebuie să permită efectuarea operațiunilor de depunere sau de retragere de numerar în sau de pe instrumentul de plată” nu se referă la tichetele de masă, ci la instrumentele de plată pe care acestea sunt transferate. Totodată, recomandăm a se revedea necesitatea mențiunii „(alte decât cele cu valoarea nominală a tichetelor de masă)”, nefiind clară finalitatea acestei precizări.	Nu se acceptă. Norma de la alin.(5) vine să specifice clar ca tichetul de masă, adică valoarea acestuia nu poate fi transferată sau retrasă de pe instrumentul de plată, precum și nu pot fi efectuate depuneri sau retrageri pe contul instrumentului de plată aferent tichetului de masă. Se acceptă, în partea ce vizează excșuderea textului „(alte decât cele cu valoarea nominală a tichetelor de masă)” din alin.(5) al art.10 al Legii.
6. Articolul 11 va avea următorul cuprins: „Articolul 11. Emiterea și gestionarea instrumentelor de plată electronice pentru tichetele de masă (1) Angajatorii sunt responsabili pentru acoperirea costurilor asociate emiterii și gestionării instrumentelor	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Cu privire la art.11 din Legea nr.166/2017, prezentat în redacție nouă la art. I alin.6 din proiect, menționăm următoarele: a) Prin modificările anterioare ale Legii nr. 166/2017, efectuate prin Legea nr.171/2019 cu privire la modificarea unor acte legislative și Legea nr. 212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală), sensul termenului „tichet de masă” a fost revizuit astfel încât nu se mai diferențiază între „tichet de masă pe suport de hârtie” și „tichet de masă pe suport electronic”. Prin	Se acceptă.

de plată electronice utilizate pentru tichetele de masă electronice, precum și pentru transferarea valorii tichetelor de masă în concordanță cu zilele lucrate de salariați.			urmare, în noua redacție a art.11, propusă în proiectul de lege, propunem substituirea textului „tichete de masă electronice” cu textul „tichete de masă”, la forma gramaticală corespunzătoare. b) Referitor la alin.(1), recomandăm a se revedea necesitatea stabilirii prin lege a obligației angajatorului de a acoperi costurile asociate emiterii și gestionării instrumentelor de plată. Nota de fundamentare nu prevede argumentele care justifică stabilirea obligației respective exclusiv în sarcina angajatorului. Considerăm oportun a se lăsa la latitudinea angajatorului și operatorului de a determina prin contract modul de acoperire a costurilor asociate emiterii și gestionării instrumentelor de plată, care, potrivit înțelegerii părților, ar putea fi acoperite integral fie de angajator, fie de operator sau parțial de către ambii subiecți. În acest sens, solicităm a se revizui și modificarea propusă la art.3 alin.(1) din Legea nr. 166/2017 (art. I alin. 1.1 din proiect).	Se acceptă, redacția a fost revizuită. Astfel, condițiile privind emiterea și gestionarea instrumentului de plată aferent tichetului de masă vor fi stabilite în contract între angajator și operator, de comun acord. Se acceptă. Modificarea a fost exclusă.
6. Articolul 11 va avea următorul cuprins: „Articolul 11. Emiterea și gestionarea instrumentelor de plată electronice pentru tichetele de masă (2) Operatorii de tichete de masă sunt obligați să deschidă conturi sau subconturi de plăți separate, prin intermediul cărora să se efectueze	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Având în vedere că Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (care stabilește cadrul legal de bază cu privire la operațiunile de plată) nu prevede termenul „subcont de plăți”, ci doar noțiunea de „cont de plăți”, la art.11 alin.(2) propus în proiect, propunem excluderea cuvintelor „sau subconturi”. Termenul „subconturi” este uzual în evidența contabilă, managerială, dar acesta nu poate fi utilizat în contextul conturilor de plăți și operațiunilor de plată.	Se acceptă.

tranzacțiile cu tichetele de masă electronice, astfel încât să permită o evidență clară a sumelor utilizate în temeiul contractelor încheiate cu angajatorii și cu unitățile comerciale care acceptă tichete de masă.				
6. Articolul 11 va avea următorul cuprins: „Articolul 11. Emiterea și gestionarea instrumentelor de plată electronice pentru tichetele de masă (4) Operatorul de tichete de masă are dreptul să nu înregistreze valoarea tichetelor de masă electronice în contul special al salariatului până la achitarea integrală de către angajator a valorii nominale a tichetelor de masă, a costurilor pentru emiterea și deservirea instrumentelor plată electronice, conform contractului încheiat între operator și angajator.	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		La art.11 alin.(4): - propunem excluderea textului „a costurilor pentru emiterea și deservirea instrumentelor plată electronice”, or, considerăm inoportun de a reglementa în mod strict, prin lege, obligația implicită a angajatorului de a achita în avans costurile pentru emiterea și deservirea instrumentelor de plată, or, dreptul operatorului stabilit la art.11 alin.(4), precum și obligația corelativă a angajatorului (ce rezultă implicit din prevederea propusă) pot fi stabilite în contractul încheiat între angajator și operator, dacă aceștia consideră necesar. Nota de fundamentare aferentă proiectului de lege nu prevede argumentele care justifică necesitatea consacrării prin lege a dreptului respectiv al operatorului (și a obligației implicite a angajatorului) și limitării în acest mod a libertății contractuale a operatorului și a angajatorului de a decide cu privire la alt mod de acoperire a costurilor. Considerăm oportun ca aspectele privind subiectul obligat să suporte costurile aferente emiterii și gestionării instrumentului de plată și momentul achitării acestora să fie determinate prin acordul părților în contractul încheiat între angajator și operator.	Se acceptă.

			- recomandăm a se revedea necesitatea textului „conform contractului încheiat între operator și angajator”, or, potrivit formulării propuse, dreptul operatorului de a nu înregistra valoarea tichetelor de masă în contul salariatului ar fi valabil doar dacă este prevăzut de contractul încheiat de operator și angajator. Astfel, dispoziția alin.(4) devine redundantă, nefiind clar de ce ar fi necesar de a stabili prin lege un drept, care produce efecte juridice doar dacă este stabilit „conform contractului”.	Nu se acceptă. Norma reglementează un mecanism de protecție pentru operatorii de tichete de masă, în sensul că aceștia nu vor înregistra tichetele de masă electronice în conturile salariale ale angajaților până ce angajatorul nu plătește în totalitate valoarea tichetelor.
6. Articolul 11 va avea următorul cuprins: „Articolul 11. Emiterea și gestionarea instrumentelor de plată electronice pentru tichetele de masă (5) Achitarea valorii nominale a tichetelor de masă electronice și a costurilor pentru emiterea și deservirea cardului de plată se efectuează numai prin transfer bancar de către angajatori.”	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		La art.11 alin.(5), în vederea asigurării uniformității terminologiei juridice utilizate în textul Legii nr.166/2017, propunem substituirea cuvintelor „cardului de plată” cu cuvintele „instrumentului de plată aferent tichetelor de masă”. De asemenea, atât în textul art.11 alin.(5), cât și în tot textul Legii nr.166/2017, sintagma „transfer bancar” se va substitui cu termenul „transfer de credit”, prevăzut de Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (art.3)	Se acceptă parțial prin abrogarea art.11 alin.(5) din proiectul inițial.
8. Legea se completează cu articolul 14 ¹ cu următorul cuprins: „Articolul 14¹. Rambursarea valorii tichetelor de masă	Ministerul Muncii și Protecției Sociale (nr.07/6652 din 31.12.2024)		La pct.8 Art.14 ¹ – rambursarea valorii tichetelor de masă, se vor include norme/ aspecte corelative acțiunii sau inacțiunii culpabile ale părților (salariat/angajator).	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14 ¹ a fost exclusă din proiect.

(1) Salariatul are obligația să ramburseze angajatorului contravaloarea tichetelor de masă primite în mod necorespunzător. (2) Operatorul are obligația, în termen de până la data de 10 ianuarie a anului următor celui de gestiune, să rețină și să ramburseze la contul curent al angajatorului, contravaloarea tichetelor de masă care nu au fost utilizate pe parcursul anului de gestiune conform prevederilor art.3 alin. (3²).”.				
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		La art.14 ¹ alin.(1), recomandăm a se stabili termenul în cadrul căruia salariatul trebuie să execute obligația de a rambursa angajatorului contravaloarea tichetelor de masă primite în mod necorespunzător.	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14 ¹ a fost exclusă din proiect.
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Totodată, la alin.(2), considerăm necesară reformularea obligației operatorului de „a reține” tichetele de masă cu termen de valabilitate expirat, nefiind clar sensul vizat de autorul proiectului: se prezumă indisponibilizarea tichetelor de masă pe contul de plăți special al salariatului sau se presupune transferul/retragerea tichetelor de masă de pe contul special al salariatului pe un cont al operatorului, de pe care tichetele de masă se vor rambursa angajatorului.	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14 ¹ a fost exclusă din proiect.

	Asociația Băncilor din Moldova (nr.02-07/3 din 03.01.2025) EBA (nr.01-25/SD din 02.01.2025)	Cu referire la alin.(2) al art.14¹ , de a expune în următoarea redacție: „(2) Operatorul are obligația, în termen de până la data de 10 a lunii următoare celei în care a expirat termenul de valabilitate al tichetului de masă stabilit conform art. 3 alin. (3²), să rețină și să ramburseze la contul curent al angajatorului contravaloarea tichetelor de masa care, la data rambursării, nu au fost utilizate și termenul de valabilitate a cărora a expirat.”; <u>Justificare:</u> La stabilirea termenului de valabilitate a tichetului de masă se propune aplicarea aceluiași principiu care era stabilit pentru tichetul de masă pe suport de hârtie la art.10 alin.(2) al Legii în redacția inițială – tichetul de masă pe suport de hârtie va fi valabil 6 luni de la data emiterii. Ca rezultat, termenul fiecărui tichet de masă electronic să se calculeze începând cu data înscrierii în cont. În opinia noastră, această modalitate de calculare a termenului este echitabilă în raport cu angajații care vor avea la dispoziție același termen pentru fiecare tichet de masă încasat, precum și va permite operatorilor să efectueze mai rapid dezvoltările în sisteme informaționale. Totodată, se propune ca în perioada de la data expirării până la data rambursării, tichetul de masă expirat va putea fi utilizat, pentru a evita o situație incertă referitoare la suma tichetelor spre rambursare. Considerăm nejustificată abordarea ca termenul de valabilitate al tichetelor de masă să fie diferit în funcție de perioada acordării. La fel, menționăm, că pentru tichetele de masă	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14¹ a fost exclusă din proiect.
--	---	--	--

			acordare sunt achitate contribuțiile obligatorii de asigurări sociale, iar limitarea utilizării acestora la o perioadă mai scurtă de timp și, respectiv, anularea acestora pentru salariat se consideră incorectă. De asemenea, perioadele de valabilitate diferită va reprezenta o problemă pentru salariat, având în vedere că acesta nu ține evidența tichetelor de masă pe lunile în care au fost acordate.	
	Asociația Băncilor din Moldova (nr.02-07/3 din 03.01.2025) EBA (nr.01-25/SD din 02.01.2025)		La art.14¹ se propune reglementarea situației în care la data rambursării tichetelor de masă neutilizate, contul angajatorului va fi închis, acesta va fi lichidat ș.a. În asemenea situații, nu va fi posibilă executarea obligației legale de rambursare, dar nici identificarea conturilor angajatorului în alte bănci ținând cont de interdicția furnizării informației despre client care constituie secret bancar. Aplicarea unei perioade mai scurte a termenului de valabilitate va determina apariția a mai multor situații de acest gen.	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14¹ a fost exclusă din proiect.
	Amcham (nr.7 din 28.01.2025)		În ceea ce ține de rambursarea tichetelor expirate către angajatori (art. 14¹ alin. 2 din Lege), menționăm că rambursarea valorii nominale către angajatori ridică întrebări privind plățile în valoare de 24% deja achitate pentru aceste sume (contribuții sociale, impozit pe venit etc.). În cazul în care angajații solicită transformarea tichetelor expirate în sume bănești, angajatorul ar trebui să plătească din nou aceleași impozite, ceea ce duce la o dublă taxare. Alternativ, sumele oferite salariaților ar fi diminuate, generând nemulțumiri. Lipsa unui mecanism clar de	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14¹ a fost exclusă din proiect.

			restituire a impozitelor către angajatori de către stat face ca această prevedere să fie dificil de implementat. <i>Respectiv, aceste modificări ar putea provoca probleme de restituire, generând nemulțumiri în rândul angajaților și al angajatorilor și creând dificultăți administrative și fiscale pentru toate părțile implicate.</i>	
	Camera de Comerț și Industrie (nr.1251-04/17 din 31.12.2024)		În pct.8 al Art. I, al proiectului, este necesară revizuirea conceptuală a prevederii propuse (art.14 ¹ alin.(2)) privind rambursarea de către operatori a valorii nominale a tichetelor expirate către angajatori ar putea genera probleme fiscale, întrucât pentru aceste sume au fost deja achitate impozitele, inclusiv contribuțiile sociale și impozitul pe venit de 24%, etc. Astfel, apare dubla taxare pentru angajator, în cazul în care angajații solicită transformarea tichetelor expirate în sume bănești. Alternativ, sumele oferite salariaților ar fi diminuate, generând nemulțumiri. Prin urmare, pentru aplicarea acestei prevederi este necesară stabilirea unui mecanism clar pentru rambursarea impozitelor: a) dacă tichetele expirate sunt rambursate angajatorilor, este necesar mecanismul de restituire de către stat a impozitelor de 24% deja achitate pentru acestea. b) mecanismul de restituire trebuie definit explicit în legislație pentru a preveni dublarea poverii fiscale asupra angajatorilor.	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14 ¹ a fost exclusă din proiect.
	ACAP (nr.001 din 02.01.2025)		<i>Stabilirea unui mecanism clar pentru rambursarea impozitelor:</i> 1. Restituirea impozitelor pentru tichetele expirate:	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14 ¹ a fost exclusă din proiect.

			Dacă tichetele expirate sunt rambursate angajatorilor, statul ar trebui să restituie impozitele de 24% deja achitate pentru acestea. Mecanismul de restituire trebuie definit explicit în legislație pentru a preveni dublarea poverii fiscale asupra angajatorilor.	
	Ministerul Energiei (nr.10-2 din 02.01.2025)		La articolul 8 ¹ sugerăm definirea clară a textului „tichetele de masă primite în mod necorespunzător” pentru a preveni eventualele dispute între salariați și angajatori.	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14 ¹ a fost exclusă din proiect.
	CCIFM (f/n din 27.12.2024)		Rambursarea tichetelor expirate către angajatori: Această măsură, fără un mecanism clar de restituire a taxelor deja plătite, riscă să creeze complicații fiscale și administrative pentru companii, generând totodată nemulțumiri în rândul angajaților.	Nu se acceptă. Propunerea de completarea a Legii cu art.14 ¹ a fost exclusă din proiect.
11. Articolul 17 se completează cu următorul enunț: „Operatorul nu are dreptul să utilizeze sumele corespunzătoare contravalorii tichetelor de masă achitate de angajator în alte scopuri.”.	ACAP (nr.001 din 02.01.2025)		Eliminarea redundanțelor din articolul 17: Menținerea articolului 17 în forma sa actuală, care oferă deja un cadru clar pentru utilizarea fondurilor de către operatori.	Se acceptă parțial în redacția propusă de MF.
	Amcham (nr.7 din 28.01.2025)		Propunerea de completare a art. 17 din Lege, ce presupune că operatorul nu are dreptul să utilizeze sumele corespunzătoare contravalorii tichetelor de masă achitate de angajator în alte scopuri, vine în contradicție cu alte prevederi ale aceluiași articol, care prevăd că soldul conturilor bancare ale operatorului trebuie să fie cel puțin egal cu valoarea nominală a tichetelor de masă aflate în circulație. În opinia	Se acceptă parțial în redacția propusă de MF.

			noastră, reglementarea existentă oferă garanții suficiente că fondurile corespunzătoare tichetelor de masă sunt protejate și nu pot fi utilizate în alte scopuri. Adăugarea acestui enunț suplimentar poate crea confuzii inutile și pune la îndoială conformitatea operatorilor cu prevederile actuale, dar și nu permite valorificarea excesului, de exemplu, prin depozitare în conturi bancare cu dobândă a acestui exces.	
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Cu privire la art.I alin.11, recomandăm completarea Notei de fundamentare aferente proiectului de lege cu argumentele care justifică necesitatea reglementării interdicției utilizării de către operator a sumelor corespunzătoare tichetelor de masă acordate de angajator în alte scopuri decât cel de procurare de produse alimentare de către salariat. Adițional, referitor la cerința stabilită în primul enunț al art.17 din Legea nr.166/2017 (redacția în vigoare), recomandăm a se stabili la ce dată soldul conturilor bancare trebuie să fie, cel puțin, egal cu valoarea tichetelor de masă aflate în circulație.	Se acceptă parțial în redacția propusă de MF.
	Camera de Comerț și Industrie (nr.1251-04/17 din 31.12.2024)		În pct. 11 al Art. I, al proiectului: se propune menținerea reglementărilor existente în Art.17 al Legii nr. LP166/2017 care oferă deja un cadru clar pentru utilizarea fondurilor de către operatori. Propunerea completării articolului 17 cu următorul enunț: „Operatorul nu are dreptul să utilizeze sumele corespunzătoare contravalorii tichetelor de masă achitate de angajator în alte scopuri.”, creează redundanță, având în vedere că reglementările actuale din articolul 17 al legii deja stipulează clar că	Se acceptă parțial în redacția propusă de MF.

			soldul conturilor bancare ale operatorului trebuie să fie cel puțin egal cu valoarea nominală a tichetelor de masă aflate în circulație și că tichetele de masă sunt emise de operatori, dar nu sunt rambursate de aceștia. Adăugarea acestui enunț suplimentar ar putea induce confuzii inutile și ar pune sub semnul întrebării conformitatea operatorilor cu prevederile în vigoare.	
	CCIFM (f/n din 27.12.2024)		Redundanța completării articolului 17: Prevederea propusă conform căreia operatorii nu pot utiliza sumele în alte scopuri este deja reglementată în forma actuală a articolului, ceea ce face această modificare inutilă.	Se acceptă parțial în redacția propusă de MF.
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Proiectul de modificare a Legii nr. 166/2017 este fundamentat pe necesitatea de a asigura un cadru legal mai flexibil și eficient pentru utilizarea tichetelor de masă, adaptat la realitățile actuale și la evoluțiile tehnologice din domeniul plăților electronice. Proiectul își are originea în solicitările și sugestiile primite de la operatorii economici, angajatori și reprezentanți ai angajaților, care au semnalat necesitatea unei abordări mai coerente și	Ministerul Energiei (nr.10-2 din 02.01.2025)		La punctul 2 din Nota de fundamentare, propunem substituirea textului „Proiectul își are originea în solicitările și sugestiile primite” cu următoarea redacție mai clară și concisă „Proiectul a fost elaborat în baza solicitărilor și propunerilor primite”.	Se acceptă.

mai adaptate în ceea ce privește reglementările specifice tichetelor de masă.				
	Amcham (nr.7 din 28.01.2025)		Considerăm iminentă revizuirea valorii existente a tichetului de masă, pornind de la acel fapt că în contrariu de prevederile Legii valoare nominală trebuie să fie revizuită anual la 1 aprilie (alineatul (3) art. 4) din Lege, valoarea existentă din 2018 a fost revizuită numai de 2 ori, prima data la 1 ianuarie 2020 de la 45 MDL la 55 MDL și a doua – la 01 ianuarie 2023 de la 55 MDL până la 70 MDL. Totodată, dacă luăm regula menționată și datele privind indicii prețurilor de consum, avem următoarele valori maxime la care trebuie să fie ajustate valoare nominală a tichetelor de masă: dacă 55 MDL ajustăm la IPC pentru perioada 2020-2024, obținem valoarea de 91,69 MDL, iar 70 MDL ajustate la IPC pentru perioada 2023-2024, obținem valoarea de 83,11 MDL. Utilizând în calitate de fundament ultimele anunțuri ale Guvernului BNM, rata inflației în anul 2024 o să depășească intervalul de 6,5% anual, ajustarea propusă trebuie să fie cel puțin rotunjită la următorul leu întreg deja din 1 februarie 2025 (91,69 la 93 MDL iar 83,11 la 85MDL cel puțin). Adițional atragem atenția că, actual, valoarea tichetului de masă, inclusiv TVA, este mai mică decât plafonul maxim deductibil de cheltuieli suportate pentru hrana organizată a salariaților – care este în valoare 70 MDL fără TVA, reiese că plafonul dat este, de fapt, mai	Nu se acceptă. Majorarea plafonului tichetului de masă în termen scurt implică costuri bugetare suplimentare, acoperirea cărora nu a fost identificată.

			mare decât tichetul de masă de la 5,6 MDL (reieșind de cota redusă a TVA de 8%) pînă la 14 MDL (reieșind din cota standardă 20%). Reiterăm că studiul publicat de AMCHAM în sfârșitul anului 2019 a aratat că fără luarea în calcul suma contribuțiilor sociale în valoare de 24% CNAS calculat la valoare nominală a tichetelor de masă un leu achitat prin tichet de masă aduce venituri fiscale adiționale la bugetul public național cel puțin de 25 bani (14,6 bani – TVA, 3,4 bani – impozite și contribuții sociale achitate de comercianți, 7 bani – impozite achitate de furnizori comercianților – producătorilor și importatorilor al produselor alimentare).	
	Cancelaria de Stat GL al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (nr.38- 78-14267 din 26.12.2024)		Pentru a asigura realizarea principiului predictibilității, se recomandă la alin. (1) sau în un articol separat de prevăzut conținutul raportului cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor, cât și procedura de remitere (forma, termenul) a acestuia SFS. Referitor la alin.(2), prevederile respective sunt expuse incert referitor la datele și informațiile complete și precise aferente tranzacțiilor cu tichetele de masă. Pentru a evita situații de interpretări discreționare, se recomandă concretizarea prevederilor alin. (2) referitor la date și informații și dacă acest alineat este corelat cu alineatul (1).	Nu se acceptă. Aspectele legate de raportul cu privire la tichetele de masă sunt reglementate prin actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, actualmente informația aferentă tichetelor de masă este reglementată prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.95/2018 privind aprobarea Raportului cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor, a Instrucțiunii de completare a Raportului cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor și a Declarației pe propria răspundere privind beneficierea de tichete de masă doar la locul de muncă de bază.

	Cancelaria de Stat GL al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (nr.38- 78-14267 din 26.12.2024)	Nota de fundamentare nu conține suficiente informații pentru a stabili oportunitatea tuturor soluțiilor propuse în proiect, la fel nu conține toată informația și analiza necesară, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ: La sub punctul 2.1 informația prezentată în mare parte este irelevantă și necesită a fi exclusă, aceasta poate fi expusă la sub punctul 2.2, fără a admite dublări. La sub punctul 2.1 este necesar doar de a prevedea temeiul legal pentru aprobarea acestui proiect. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse: La acest compartiment este necesar de descris obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care sunt legate de situația și problemele abordate. Analiza impactului de reglementare: La acest compartiment este necesar de prevăzut principalele costuri (impacturi negative) ale proiectului pentru operatori, angajatori și unitățile comerciale/de alimentație publică la care pot fi utilizate tichetele de masă electronice. În special reieșind din propunerile de modificare a art. 10, altor prevederi, conform cărora este prevăzut doar cardul de plată aferent tichetelor de masă emis de către operator (tichete electronice și plata online).	Am luat act. Nota urmează a fi ajustată.
--	---	--	---

	Cancelaria de Stat GL al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (nr.38- 78-14267 din 26.12.2024)		Totodată, se prezintă următoarele propuneri de modificare/completare a proiectului: 1. Eliminarea limitării acordării tichetelor de masă la angajații cu durata normală a timpului de muncă din CIM de la 6 ore inclusiv. Astfel, se propune acordarea tichetelor de masă inclusiv la angajații part-time, valoarea tichetului de masă fiind proporțional cu durata normală a timpului de muncă din CIM. Modificarea presupune încurajarea tinerilor, persoanelor în etate, femeilor care au grijă de copii să aleagă un job part-time. Momentan tratamentul diferit reprezintă o măsură discriminatorie față de angajații part-time.	Nu se acceptă , conform art.2 din Legea nr.166/2017, zi lucrătoare se consideră zi în care durata normală a timpului de muncă constituie, în baza contractului de muncă încheiat între salariat și angajator, nu mai puțin de 4 ore. Prin umrare, prevederea reglementează acordarea tichetului de masă angajaților part-time.
	Cancelaria de Stat GL al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (nr.38- 78-14267 din 26.12.2024)		2. Majorarea valorii nominale a tichetelor de masă până la 100 lei, în loc de 70, după cum prevede la moment Legea nr. 166 din 21.09.2017 cu privire la tichetele de masă. Astfel, Art. 4, alin. (1) urmează a fi expus în următoarea redacție: “Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 35 și 100 de lei.”	Nu se acceptă. Majorarea plafonului tichetului de masă în termen scurt implică costuri bugetare suplimentare, acoperirea cărora nu a fost identificată.
	Cancelaria de Stat GL al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (nr.38- 78-14267 din 26.12.2024)		3. Modificarea Art.7, alin.(2), urmând a fi expus în următoarea redacție: „Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și impozit pe venit din salariu. În cazul în care valoarea nominală a tichetelor este mai mare decât limita stabilită la Art. 4 alin. (1), pentru suma care depășește limita respectivă se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de	Nu se acceptă. Extinderea facilităților fiscale, în contextul necesității surselor de acoperire a impactului bugetelor, și anume a bugetului asigurărilor sociale de stat.

			asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.”.	
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Având în vedere utilizarea în textul proiectului de lege a sintagmei „cont special”, recomandăm completarea art.2 din Legea nr. 166/2017 cu definiția termenului respectiv.	Nu se acceptă. Sintagma „cont special” se regăsește în noțiunea tichet de masă.
	Avocatul poporului OMBUDSMAN (nr.04-2/8-2298 din 16.12.2024)		Revizuirea noțiunii de „angajator” din cuprinsul articolului 2 al Legii nr. 166/2017, astfel încât să includă toate unitățile și autoritățile din sectorul bugetar, indiferent de forma de angajare (contract individual de muncă sau act administrativ de numire în funcție). Organizarea unor consultări largi cu toate părțile interesate, inclusiv organizații sindicale, angajatori și reprezentanți ai salariaților, pentru a identifica soluții care să răspundă nevoilor reale ale beneficiarilor și să contribuie la o aplicare uniformă și echitabilă a legii. Această modificare este necesară pentru eliminarea discriminării și inegalităților între salariații din sectorul public și cel privat, restabilirea echității sociale, respectarea dreptului fundamental la muncă și al protecției muncii pentru toți angajații. Adoptarea acestor modificări va contribui la consolidarea echității sociale, la respectarea drepturilor angajaților și la eliminarea oricărei forme de discriminare.	Nu se acceptă. Conform pct.72 din HG 227/2018, acordarea tichetelor de masă pentru sectorul bugetar se efectuează la decizia angajatorului din contul alocațiilor prevăzute pentru cheltuieli de personal în anul bugetar în curs.

			Propunerea descrisă se încadrează perfect în scopul inițiativei Minsiterului Finanațelor de a contribui la asigurarea unui cadru legal flexibil și eficient pentru utilizarea tichetelor de masă, care să faciliteze accesul egal al salariaților la aceste beneficii, indiferent de sectorul de activitate.	
	Consiliul pentru egalitate (nr.04/2313 din 10.12.2024)		Consiliul reiterează recomandarea de a opera modificările de rigoare la art.2 din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă, pentru a asigura includerea în noțiunea de „angajator” a unităților (autorităților) bugetare care angajează salariații pe baza unui act administrativ de numire în funcție.	Nu se acceptă. Conform pct.72 din HG 227/2018, acordarea tichetelor de masă pentru sectorul bugetar se efectuează la decizia angajatorului din contul alocațiilor prevăzute pentru cheltuieli de personal în anul bugetar în curs.
	Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” (nr.62 din 19.12.2024)		Articolul 2 - Definiția „operator” se completează cu următorul text: „și/ sau persoana juridică care organizează de sine stătător alimentația muncitorilor sau angajaților săi la locul de muncă, prin intermediul unităților sale de alimentație, în conformitate cu prevederile prezentei legi.”	Nu se acceptă. Activitatea operatorului este licențiată și presupune operarea cu tichetele de masă, inclusiv de emitere și de rambursare a valorii acestora.
	Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” (nr.62 din 19.12.2024)		Articolul 2 – Definiția „angajator” se reformulează astfel: „angajator- persoană fizică sau juridică de drept public sau privat, care angajează salariații în baza contractului individual de muncă și care a încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul sau organizează din resursele proprii alimentația angajaților la locul de muncă, în conformitate cu prezenta lege.”	Nu se acceptă , în contextul în care completarea normei este una inoportună, or, în baza reglementărilor actuale, angajatorul are drept organizarea hranei din sursele proprii, iar cheltuieli suportate pentru hrană pentru un angajat, vor fi deduse în scopuri fiscale conform art.24 alin.(19) din Codul fiscal.
	Confederația Națională a Sindicatelor (03-01/268 din 01.04.2025)		În art.2, cu referire la noțiunea de „angajator” propunem ca, după cuvântul „muncă”, să fie adăugat textul „sau alt act administrativ emis,	Nu se acceptă. Conform pct.72 din HG 227/2018, acordarea tichetelor de masă pentru

			de autoritățile administrației publice și instituțiile publice”, în continuare după text. Acest fapt ar asigura utilizarea mecanismului tichetelor de masă pentru salariații angajați în instituțiile publice, care sunt angajați prin alte acte administrative (ordine, dispoziții, hotărâri etc.), decât contractul individual de muncă.	sectorul bugetar se efectuează la decizia angajatorului din contul alocațiilor prevăzute pentru cheltuieli de personal în anul bugetar în curs.
	Confederația Națională a Sindicatelor (03-01/268 din 01.04.2025)		În art.3 se propune substituirea la alin.(1) a sintagmei „este în drept să acorde” cu cuvântul „acordă” și excluderea propoziției „Acordarea tichetelor de masă este facultativă”, astfel încât acordarea tichetelor de masă să fie stabilită cu titlu de obligativitate, fapt ce va asigura o protecție sporită a tuturor salariaților din economia națională.	Nu se acceptă, obligarea angajatorilor prin lege să acorde tichete de masă poate restrânge flexibilitatea acestora în gestionarea pachetelor de beneficii pentru angajați, impunând costuri suplimentare. Fiecare companie ar trebui să aibă libertatea de a alege beneficiile care se potrivesc cel mai bine nevoilor angajaților și resurselor sale.
	CCIFM (f/n din 27.12.2024)		Mentinerea perioadei de valabilitate a tichetelor de masa la sase luni: Aceasta ar stimula utilizarea regulată a tichetelor, asigurând un flux constant al consumului și contribuind la stabilitatea veniturilor fiscale.	Se acceptă , prin completarea art.3 alin.(3 ²) care va reglementa termenul de valabilitate a tichetului de masă.
	Confederația Națională a Sindicatelor (nr.03-02/1038 din 31.12.2024/ 03-01/268 din 01.04.2025)		Propunem excluderea alin.(2) din art.3 din lege, care stabilește că tichetele de masă pot fi acordate doar la locul de muncă de bază. Acest fapt contravine prevederilor alin.(6) din art.267 din Codul muncii, care stipulează că „Salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și ceilalți salariați din unitatea respectivă”.	Nu se acceptă. Tichetele de masă reprezintă un beneficiu se acordă după volumul de muncă prestat, iar acordarea acestora doar pentru locul de muncă de bază reflectă o corelație echilibrată între responsabilitățile angajatorilor și beneficiile acordate angajaților, iar extinderea acestui beneficiu ar afecta

				sustenabilitatea acestui tip de stimulent pe termen lung.
	Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” (nr.62 din 19.12.2024)		Articolul 3, alin.(4) – Prima propoziție se completează cu următorul cuprins: „ori a tichetelor de masă imprimare de către angajatorul care organizează de sine stătător alimentația angajaților săi la locul de muncă și dispune de cantină proprie, în condițiile prevăzute de prezenta lege.”	Nu se acceptă. Conceptul tichetelor de masă a fost revizuit prin excluderea tichetelor de masă pe hârtie (art.2 din Legea nr.166/2017).
	Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” (nr.62 din 19.12.2024)		Articolul 3, alin.(4) – Se completează la final cu următorul text: „cât și a listelor angajaților pentru care s-au suportat cheltuieli de alimentare la locul de muncă și/sau listele angajaților care au servit masa la angajator.”	Nu se acceptă. În contextul în care deducerea cheltuielilor suportate pentru hrana organizată a salariaților se efectuează în baza documentelor confirmative prevăzute în pct.41 din HG nr.697/2018.
	BNM (31-002/8/285 din 17.01.2025)		Propunem completarea art.3 alin.(5) din Legea nr.166/2017, după cuvintele „angajatorii unități private”, cu textul „și alte unități decât cele finanțate din bugetul public național”, or, actualmente, nici Legea nr.166/2017 și nici Hotărârea de Guvern nr.227/2018 nu menționează expres angajatorii persoane juridice de drept public nefinanțate din bugetul de stat.	Se acceptă , prin excluderea cuvintelor „unități private”, în contextul în care noțiunea de „angajator” include persona juridică atât privat cât și de drept public
	Ministerul Energiei (nr.10-2 din 02.01.2025)		În același timp, propunem completarea proiectului de lege cu un articol nou 3 ¹ cu următorul conținut : „(1) <i>În vederea asigurării echității și îmbunătățirii condițiilor de muncă, angajatorii din sectorul public, inclusiv autoritățile publice și instituțiile publice, pot acorda funcționarilor publici/angajaților tichete de masă, în conformitate cu prevederile prezentei legi. (2) Valoarea nominală a tichetelor de masă pentru funcționarii</i>	Nu se acceptă. În contextul în care cadrul normativ actual nu limitează dreptul autorităților publice de a oferi tichete de masă. Astfel, conform pct.72 din HG 227/2018, acordarea tichetelor de masă pentru sectorul bugetar se efectuează la decizia angajatorului din contul alocațiilor prevăzute

			<i>publici/angajați se stabilește ținând cont de resursele financiare disponibile, fără a afecta alte drepturi salariale ale acestora.”</i> Considerăm că, acordarea tichetelor de masă angajaților din sectorul public va asigura o echitate între sectoarele public și privat, acolo unde deja tichetele de masă sunt utilizate ca un beneficiu extins pentru angajați. În același timp, această măsură va contribui la creșterea atractivității locurilor de muncă din sectorul public, în contextul ofertelor de muncă competitive, beneficiile suplimentare pot face diferența, în favoarea alegerii unui loc de muncă în sectorul public.	pentru cheltuieli de personal în anul bugetar în curs.
	EBA (nr.01-25/SD din 02.01.2025)		Introducerea unei clauze de ajustare anuală a valorii tichetelor. Propunere: Stabilirea unui mecanism automat de ajustare a plafonului valoric al tichetelor, în funcție de rata inflației și coșul minim de consum stabilit. Justificare: - Creșterea constantă a prețurilor la produsele alimentare și serviciile de bază a redus semnificativ puterea de cumpărare a tichetelor de masă. Fără o ajustare regulată, tichetele își pierd treptat utilitatea economică, afectând negativ angajații și scopul acestui beneficiu. - Utilizarea coșului minim de consum ca reper oferă o metodă obiectivă și echitabilă de stabilire a valorii tichetelor, asigurând că acestea rămân relevante în raport cu necesitățile de bază ale angajaților. - Automatizarea procesului de ajustare previne necesitatea modificărilor legislative repetate, reducând eforturile administrative ale	Nu se acceptă. Un mecanism automat de ajustare a tichetelor impactează direct atât bugetul angajatului, cât și cel de stat, în contextul în care valoarea tichetelor de masă va crește considerabil în perioadele de inflație ridicată.

			autorităților și oferind predictibilitate pentru angajatori și angajați. De asemenea, ajustarea valorii tichetelor contribuie la susținerea nivelului de trai al angajaților, sprijinindu-i în acoperirea cheltuielilor zilnice și îmbunătățindu-le motivația și productivitatea. O valoare corectă și actualizată a tichetelor încurajează consumul și contribuie la dezvoltarea sectorului HoReCa, comerțului cu amănuntul și producătorilor locali, generând un ciclu economic pozitiv. Stabilitatea valorii tichetelor sporește atractivitatea acestui beneficiu ca instrument de retenție și motivare a angajaților, ajutând companiile să își mențină competitivitatea pe piața muncii.	
	CCIFM (f/n din 27.12.2024)		Creșterea valorii nominale a tichetelor de masă: În contextul inflației și al creșterii indicelui prețurilor de consum, valoarea nominală a tichetelor ar trebui ajustată la cel puțin 90 MDL, reflectând realitățile economice actuale.	Nu se acceptă. Majorarea plafonului tichetului de masă în termen scurt implică costuri bugetare suplimentare, acoperirea cărora nu a fost identificată.
	Confederația Națională a Sindicatelor (nr.03-02/1038 din 31.12.2024 03-01/268 din 01.04.2025)		În alin.(1) din art.4 cifrele „35” și „70” propunem să fie înlocuit, corespunzător, cu cifrele „60” și „120”. Propunerea în cauză este fundamentată de prevederile alin.(3) din art.4, care stipulează că „Valoarea nominală a unui tichet de masă, prevăzută la alin.(1), se indexează anual, după caz, la 1a aprilie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent, determinată în modul stabilit de Guvern.”. Având în vedere că valoarea minimă și maximă a tichetelor de masă nu a fost modificată din anul 2020, iar în această perioadă creșterea indicelui prețurilor de consum a depășit 64,4%, urmează a asigura	Nu se acceptă. Majorarea plafonului tichetului de masă în termen scurt implică costuri bugetare suplimentare, acoperirea cărora nu a fost identificată.

			respectarea prevederilor alin.(3) din art.4 din lege.	
	EBA (nr.01-25/SD din 02.01.2025)		Totodată, în legătură directă cu aceasta, venim cu solicitarea de a completa alin.(4) al articolului 5 al Legii după cum urmează: „(4) Valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe cardul de plată al salariatului care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt, înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. În cazul în care angajatorul aplică facilități de alimentație combinate pentru salariații care pe parcursul lunii calendaristice prestează muncă atât în schimb de zi, cât și în schimb de noapte, valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe cardul de plată al salariatului pentru schimburile de noapte trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate în schimb de noapte pe parcursul lunii precedente împărțit la șapte și înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg.”; Considerăm necesară această completare, întrucât ea stabilește regulile de calcul a valorii tichetelor de masă, necesare pentru aplicarea combinației de opțiuni de alimentare, care va fi permisă prin completarea articolului 3 al Legii 166/2017. Notăm că împărțirea la 7 în cazul acordării tichetelor de masă pentru munca în schimb de noapte reiese din faptul că în conformitate cu art. 103 al Codului muncii, durata muncii (schimbului) de noapte se reduce cu o oră.	Nu se acceptă, norma urmează fi examinată suplimentar, în contextual în care, tot potrivit art.103 alin.(3) din Codul muncii, durata muncii (schimbului) de noapte nu se reduce salariaților angajați special pentru munca de noapte, dacă contractul colectiv de muncă nu prevede altfel.

		În cazul acceptării propunerii de mai sus privind completarea articolului 5 alin. (4) al Legii, este necesară și reexpunerea corelativă a punctului 12 al Regulamentului cu privire la modul de operare cu tichetele de masă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 227/2018, în mod similar cu cele propuse mai sus la punctul II.2 al prezentului document, cu aplicare specifică pentru tichetele emise în cazul muncii în schimb de noapte. În acest context se propune următoarea redacție a punctului menționat: „12. Valoarea maximă totală a tichetelor de masă transferată pe cardul de plată al salariatului care lucrează în schimburi se calculează astfel: (1) ca produs între valoarea nominală aplicabilă a tichetului de masă și rezultatul, rotunjit, conform regulilor matematice, la cel mai apropiat număr întreg, al împărțirii la opt a numărului total de ore lucrate de salariat în luna precedentă; sau (2) în cazul aplicării facilității de alimentație combinate pentru salariații care lucrează atât în schimb de zi, cât și în schimb de noapte, ca produs între valoarea nominală aplicabilă a tichetului de masă și rezultatul, rotunjit, conform regulilor matematice, la cel mai apropiat număr întreg, al împărțirii la șapte a numărului total de ore lucrate de salariat în luna precedentă în schimb de noapte.”.	
	EBA (nr.01-25/SD din 02.01.2025)	Eliminarea contribuțiilor pentru tichetele de masă și ajustarea valorii deductibile maxime. Propunere: • Excluderea contribuțiilor sociale și fiscale aplicate tichetelor de masă.	Nu se acceptă. Eliminarea contribuțiilor pentru tichetele de masă și creșterea valorii deductibile maxime creează inechitate fiscală între diferite tipuri de beneficii, precum și

		• Majorarea valorii nominale deductibile maxime pentru tichetele de masă. Justificare: o Creșterea salariului minim la 5.500 de lei din ianuarie 2025 aduce presiuni financiare suplimentare asupra angajatorilor. Eliminarea contribuțiilor sociale aplicate tichetelor de masă oferă un sprijin real companiilor, permițând continuarea acestui beneficiu fără costuri excesive. o Într-un climat economic incert, menținerea beneficiilor precum tichetele de masă este esențială pentru fidelizarea și motivarea angajaților. o Acordarea tichetelor de masă are un impact pozitiv asupra sănătății și productivității angajaților, contribuind totodată la menținerea și atragerea forței de muncă pe piața națională. o Contribuțiile suplimentare aplicate de angajatori reprezintă o povară fiscală semnificativă, amplificată de creșterea prețurilor la alimente, inflație și lipsa acută de forță de muncă. o Eliminarea contribuțiilor fiscale și sociale aplicate tichetelor de masă va reduce sarcinile administrative pentru companii și instituțiile fiscale. o Provocările actuale, precum migrația forței de muncă, instabilitatea regională și impactul războiului din Ucraina, necesită măsuri fiscale care să sprijine angajatorii și angajații. Context legal: Conform Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă, valoarea nominală deductibilă maximă este limitată la 70 de lei pe zi. În cazul depășirii acestei valori, angajatorii suportă contribuții suplimentare de asigurări	afectează sustenabilitatea finanțelor publice.
--	--	--	--

			sociale și alte taxe, ceea ce crește costurile și complexitatea. Solicitări: • Excluderea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii achitate de angajatori pentru tichetele de masă. • Majorarea valorii deductibile maxime a tichetelor de masă pentru a reflecta mai bine realitățile economice actuale. Beneficii anticipate: • Creșterea atractivității tichetelor de masă ca beneficiu oferit de angajatori. • Reducerea presiunii fiscale asupra angajatorilor. • Fidelizarea și motivarea angajaților, menținând stabilitatea pe piața muncii. • Sprijinirea dezvoltării economice printr-o abordare echitabilă a politicilor fiscale.	
	ACAP (nr.001 din 02.01.2025)		<i>Eliminarea plafonului de $\frac{3}{4}$, deoarece situația actuală contribuie la:</i> 1. Inechitate fiscală: În prezent, plafonul impus de $\frac{3}{4}$ din salariul mediu lunar creează un dezavantaj pentru agenții economici care aleg să asigure hrana angajaților prin intermediul serviciilor de catering, spre deosebire de alte forme de facilități similare. Cheltuielile care depășesc acest plafon sunt considerate nedeductibile, ceea ce afectează negativ bugetul organizației. 2. Impact financiar semnificativ: Sumele calificate drept nedeductibile depășesc 150.000 lei anual. Aceasta reprezintă o povară financiară importantă pentru companie, care ar putea fi utilizată pentru alte investiții în	Nu se acceptă. Menținerea unui plafon ajută la controlul cheltuielilor fiscale și asigură un echilibru în gestionarea finanțelor publice, precum și reducerea riscului de deducerea excesivă a unor cheltuieli, contribuie la menținerea unei politici fiscale sustenabile.

			dezvoltarea personalului și crearea unui mediu de lucru mai atractiv. 3. Creșterea competitivității: Eliminarea plafonului ar permite companiilor să investească mai eficient în condițiile de muncă ale angajaților. Într-un mediu economic competitiv, acest lucru este esențial pentru dezvoltarea sustenabilă a afacerilor. AO ACAP RM conchide că modificările propuse deteriorează funcția inițială a tichetelor de masă, transformându-le într-un instrument cu valențe salariale și ridicând riscuri fiscale semnificative pentru angajatori și bugetul public. Extinderea valabilității contravine cadrului legal actual, iar lipsa unui mecanism clar pentru rambursarea impozitelor creează vulnerabilități majore. Totodată, argumentările care susțin inexistența unei soluții pentru schimburile de noapte sau acumularea sumelor în conturi sunt incorecte, iar completarea propusă la articolul 17 este redundantă. Este necesar ca statul să revizuiască aceste propuneri pentru a preveni dificultăți suplimentare și pentru a proteja scopul social al tichetelor de masă.	
	Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” (nr.62 din 19.12.2024)		Articolul 7, alin.(2) – Se reformulează astfel: „(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, conform prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, impozitul pe venit din salariu și contribuțiile de asigurare socială de stat.”	Nu se acceptă. Eliminarea contribuțiilor pentru tichetele de masă și creșterea valorii deductibile maxime creează inechitate fiscală între diferite tipuri de beneficii, precum și afectează sustenabilitatea finanțelor publice.
	Confederația Națională a Sindicatelor (03-01/268 din 01.04.2025)		În art.7 alin.(2), în prima propoziție, după cuvântul „calculează” se propune de a adăuga	Nu se acceptă. Eliminarea contribuțiilor pentru tichetele de masă și creșterea valorii

		sintagma „contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii,”. Argumentarea acestei propuneri se fundamentează pe faptul că, conform art.3 din legea în cauză, tichetele de masă se consideră „o alocație individuală de hrană”. De asemenea, în același articol este stabilit că „Este interzis angajatorilor, la oferirea tichetelor de masă, să reducă salariul angajaților beneficiari de tichete de masă.”. Respectiv, valoarea tichetelor de masă nu reprezintă un venit salarial de la care ar trebui să se calculeze contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.	deductibile maxime creează inechitate fiscală între diferite tipuri de beneficii, precum și afectează sustenabilitatea finanțelor publice.
	Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” (nr.62 din 19.12.2024)	Articolul 8 – Denumirea se reformulează în următoarea redacție: „Articolul 8. Operatorul/Angajatorul.” 8. Articolul 8, alin.(1) – Se reformulează astfel: „(1) Activitatea de operare cu tichetele de masă, inclusiv emiterea și rambursarea valorii acestora, este desfășurată de către operatorii constituiți sub formă de societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată, inclusiv cu investițiile străine, care dețin licență eliberată în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, precum și de angajator, în cazul în care dispune de condițiile corespunzătoare pentru a oferi alimentație angajaților la locul de muncă” Modificările propuse au drept scop îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru salariații din sectorul agroindustrial și vor	Nu se acceptă. Activitatea operatorului este licențiată și presupune operarea cu tichetele de masă, inclusiv de emitere și de rambursare a valorii acestora. Totodată, potrivit art.3 alin.(3) din Legea nr.166/2017, angajatorul este în drept să suporte cheltuieli pentru hrană pentru un angajat, care vor fi deduse în scopuri fiscale conform art.24 alin.(19) din Codul fiscal.

			permite angajatorilor să beneficieze în mod egal și nediscriminatoriu de prevederile Legii nr.166/2017 „Cu privire la tichetele de masă”.	
	CCIFM (f/n din 27.12.2024)		Introducerea de noi beneficii sociale: Comunitatea de afaceri asteapta cu interes evolutii legislative care ar integra unele beneficii suplimentare, cum ar fi voucherele cadou și de vacanță, care ar putea îmbogăți sistemul social actual.	Notă. Conceptul propus urmează a fi examinată pe termen mediu, inclusiv sub aspectul impactului bugetar.
	Avizare și consultare publică repetată			
	Ministerul Afacerilor Interne (15/1705 din 14.05.2025)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Apărării (11-650 din 14.05.2025)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Energiei (10-1335 din 15.05.2025)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Afacerilor Externe (DI/3/041-4750 din 13.05.2025)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Mediului (13-05/1373 din 19.05.2025)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Culturii (legiferare.gov.md)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Nr.2025 PLP-1343)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Sănătății (21/1527 din 30.05.2025)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
	Ministerul Educației și Cercetării (nr.08/02-09/3984 din 03.06.2025)		Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.

	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (21-2601 din 15.05.2025)		Pe tot parcursul textului proiectului de lege supus avizării, propunem a fi utilizată și/sau uniformizată terminologia de „operator” și nu „operator de tichete de masă” (la forma gramaticală corespunzătoare). În acest scop evocăm că, noțiunea de „operator”, de la art.2 al Legii nr.166/2017, oferă cu claritate semnificația acesteia. Mai mult ca atât, se poate observa că și în redacția în vigoare a Legii nr.166/2017 se folosește doar cuvântul „operator” (a se vedea art.8, art.9 din Lege etc.).	Se acceptă.
1. Pe tot parcursul textului legii, cuvântul „angajații”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „salariații” la forma gramaticală corespunzătoare.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (21-2601 din 15.05.2025)		În condițiile în care cuvintele „angajat” și „angajaților” se regăsesc doar la art.3 alin.(1) și (3), propunem ca pct.1 să fie exclus și respectiv, pct.3 (ce se referă la art.3 din Legea nr.166/2017) să fie completat corespunzător. În acest sens, se va asigura renumerotarea necesară a punctelor din proiect.	Se acceptă.
2. La articolul 2, la noțiunea de „angajator”, cuvintele „contractului individual de muncă” se completează cu textul „ , contractului colectiv de muncă sau actelor normative la nivel de unitate”.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (21-2601 din 15.05.2025)		La pct.2, propunem ca textul completării înaintate, să fie formulat conform următorului exemplu „ , contractului colectiv de muncă și/sau actelor normative emise la nivel de unitate”. Această propunere rezidă din faptul că, conform cadrului normativ actual, contractele de orice natură se încheie, iar actele normative se emit. De remarcat că, legiuitorul manifestă o atare abordare și la art.10 alin.(1) lit.a) și lit.e) din Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003.	Se acceptă parțial, prin completarea cu cuvântul „emise”.
	Avocatul Poporului OMUNSBAD (f/n)		Cu referire la proiectul expedit spre consultare exprimăm dezacordul cu Art I., pct. 2 - La articolul 2, la noțiunea de „angajator”, cuvintele „contractului individual de muncă” se completează cu textul „ , contractului colectiv de muncă sau actelor normative la	Nu se acceptă. Scopul modificării propuse este unul redacțional și de racordare cu prevederile art.3 alin.(5) din Legea nr.166/2017, care prevede că condițiile de

			nivel de unitate”. Contractul colectiv de muncă reprezintă o convenție încheiată în formă scrisă dintre angajator, pe de o parte, și salariați, reprezentați de sindicate sau în alt mod prevăzut de lege, pe de altă parte, în care se stabilesc condițiile privind timpul de muncă și de odihnă, de salarizare, precum și alte drepturi și obligații ce decurg din raporturile de muncă. Contractul colectiv de muncă face parte din ansamblul instrumentelor prin care se reglementează relațiile de muncă, având scopul de a preveni abuzurile din partea angajatorilor, de a asigura pacea socială, de a preveni conflictele și grevele. Contractul colectiv de muncă, la fel ca și actele normative la nivel de unitate (regulamentele, instrucțiunile etc.) nu reprezintă actul de angajare de bază al salariatului. Ele acționează în paralel cu contractul individual de muncă, dar nicidecum nu îl înlocuiesc. Recomandarea este de a renunța la pct.2 din Art.I al proiectului de lege.	acordare a tichetelor de masă de către angajatorii unități private se stabilesc de aceștia în contractele colective de muncă, actele normative la nivel de unitate, contractele individuale de muncă. Totodată, conform noțiunii de angajator, aceasta reprezintă persoana juridică de drept public.
	Confederația Națională a Sindicatelor (03-02/351 din 16.05.2025)		La pct.2 urmează a fi excluse cuvintele „contractul colectiv de muncă sau actelor normative la nivel de unitate”, deoarece angajatorul angajează doar în baza contractului individual de muncă (prevăzut de Codul muncii 154/2003) sau alt act administrativ (prevăzut de legi speciale) și nicidecum în baza contractului colectiv de muncă sau actelor normative la nivel de unitate;	Nu se acceptă. Scopul modificării propuse este unul redacțional și de racordare cu prevederile art.3 alin.(5) din Legea nr.166/2017, care prevede că condițiile de acordare a tichetelor de masă de către angajatorii unități private se stabilesc de aceștia în contractele colective de muncă, actele normative la nivel de unitate, contractele individuale de muncă. Totodată, conform noțiunii de angajator, aceasta

				reprezintă persoana juridică de drept public.
3.1 se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins: „(3¹) Prin derogare de la alin.(3), în cazul în care angajații, pe parcursul unei luni calendaristice, prestează atât muncă (schimburi) de zi, cât și muncă (schimburi) de noapte, angajatorul este în drept să suporte cheltuieli aferente tichetelor de masă, inclusiv pentru munca (schimbul) de noapte. (3²) Tichetul de masă este valabil timp de 6 luni de la data transferului valorii nominale a acestuia pe cardul de plată al salariatului.”;	EBA (69-25/SD din 16.05.2025)		Această formulare diferă semnificativ de versiunea anterioară a propunerii, transmisă spre consultare de Ministerul Finanțelor prin scrisoarea nr. 15/2-06/324 din 17.12.2024, care avea următorul conținut: „(3¹) <i>Prin derogare de la alineatul (3) al prezentului articol, este permisă aplicarea ambelor opțiuni de facilitare a alimentației pentru angajații care, pe parcursul unei luni calendaristice, prestează munca atât în schimb de zi, cât și de noapte, caz în care angajatorul este în drept să ofere salariaților tichete de masă pentru schimburile de noapte.</i>” Nu ne sunt cunoscute motivele modificării acestei propuneri, însă considerăm necesară revenirea la formularea inițială - sau o variantă precizată a acesteia – întrucât actuala versiune din Proiect a acestei propuneri de modificare are un efect opus celui urmărit de fapt prin această propunere – anume, lărgirea opțiunilor angajatorilor în facilitarea alimentării salariaților care lucrează în regim de muncă mixt (zi și noapte). Formularea inițială a alineatului (3¹) din art. 3 din Legea 166/2017 instituie o derogare explicită de la prevederile dispozițiile ultimei propoziții a alineatului (3) al aceluiași articol, care prevede că pentru unul și același salariat angajatorul poate aplica doar una dintre cele două opțiuni de facilitare a alimentației: fie suportarea cheltuielilor deductibile pentru hrană, fie acordarea tichetelor de masa. Scopul introducerii alin. (3¹) era de a permite angajatorilor combinarea	Nu se acceptă. Alineatul 3 prevede expres că angajatorul este în drept să suporte cheltuieli pentru hrană pentru un angajat, ori să acorde tichete de masă, fiind permisă doar o singură opțiune. Prin urmare, derogarea de la alineatul 3¹ vine să clarifice situația salariaților care, pe parcursul unei luni calendaristice, prestează muncă atât în schimb de zi, cât și în schimb de noapte, permițând angajatorului să asigure salariatul cu tichete de masă pentru perioada respectivă.

		acestor două opțiuni, în cadrul aceleiași luni calendaristice, pentru salariații care lucrează alternativ în schimburi de zi și de noapte. Având în vedere că o asemenea combinare este expres restricționată în alineatul precedent, este esențial ca noua normă introdusă prin alin. (3¹) să prevadă expres posibilitatea aplicării ambelor opțiuni în circumstanțele descrise în ea. Doar în acest caz se realizează o derogare legală de la limitările stabilite de alin.(3). În versiunea anterioară a alin.(3¹) acest lucru a fost realizat. În forma actuală a alineatului (3¹) propusă în Proiect, textul propus nu produce efectul derogatoriu dorit. Textul nu lasă să se înțeleagă, în niciun fel, că pentru un salariat care lucrează atât în schimburi de zi, cât și în schimburi de noapte, angajatorul ar putea combina cele două opțiuni – respectiv, să suporte cheltuieli deductibile pentru hrană și să acorde tichete de masă. Dimpotrivă, există un risc pronunțat că alineatul (3¹) în forma sa actuală va fi interpretat și aplicat restrictiv, în sensul că angajatorii care au salariați în regim mixt ar putea doar să suporte cheltuielile aferente tichetelor de masă pentru munca de noapte, dar nu ar avea dreptul să acorde tichete de masa. Ar putea rezulta astfel, pentru acești angajatori, un regim mai restrictive decât cel prevăzut în prezent în alineatul (3) al art.3 al Legii 166/2017, care permite, totuși, aplicarea ambelor opțiuni în activitatea unui angajator cu anumite condiții. Într-o atare interpretare posibilă, modificarea va contraveni chiar rațiunilor care au stat la baza ei.	
--	--	--	--

			Susținem, prin urmare, necesitatea revenirii la formularea inițială a noului alineat (3¹), care asigură claritate juridică și o derogare reală de la restricția din alin. (3), cu anumite adaptări în lumina comentariilor din tabelul de sinteză care însoțește Proiectul, după cum urmează: <i>(3¹) Prin derogare de la alineatul (3) al prezentului articol, este permisă aplicarea ambelor opțiuni de facilitare a alimentației prevăzute la alin. (3), pentru salariații care, pe parcursul unei luni calendaristice, prestează atât munca (schimburi) de zi, cât și muncă (schimburi) de noapte.</i>	
	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (09-1459 din 20.05.2025)		La pct. 3., articolul 3 alin. (3¹) este necesar de a substitui cuvântul „angajații” cu cuvântul „salariații”, reieșind din propunerea expusă la pct. 1., care prevede că pe tot parcursul textului legii, cuvântul „angajații” la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „salariații” la forma gramaticală corespunzătoare	Se acceptă.
	Ministerul Muncii și Protecției Sociale (16/2379 din 14.05.2025)		La Art. I, Articolul 3 alin. (3²) se va completa în final cu textul: „fapt despre care se înștiințează periodic salariatul prin mijloace tehnice de către operator, cel târziu cu 10 zile înainte de scadența termenului de valabilitate”. Menționăm că propunerea înaintată va asigura consolidarea cadrului de informare a salariatului statuat în legislația muncii și va spori eficientizarea utilizării și dispunerii în termen util a tichetelor de masă de către salariați.	Nu se acceptă. Propunerea nu clarifică cine suportă costurile informării/ notificării salariatului. În contextul în care aceasta generează costuri suplimentare pentru operatori și poate crea confuzie privind responsabilitățile între operator și angajator.
	Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice (01-1/49 din 14.05.2025)		În varianta propusă (3²) – termenul de valabilitate a tichetului de masă să fie <i>redușă de la 6 luni la „3 luni”</i>	Nu se acceptă. Scopul propunerii este racordarea prevederilor Legii nr.166/2017 la cele existente în Hotărârea

			Explicație: Utilizarea tichetului de masă nu are ca scop crearea unor economii de moment, cu utilizarea ulterioară, dar este instrument de menținere a capacității de muncă și a sănătății angajatului.	Guvernului nr.227/2018, or termenul de 6 luni este un termen rezonabil pentru asigurarea procesului de administrare a tichetelor de masă în mod lucrativ, atât de operator cât și de către angajator.
4. La articolul 4, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Angajatorii pot acorda tichete de masă cu valoarea nominală mai mare, diferența dintre aceasta și valoarea nominală prevăzută la alin.(1) fiind deductibilă în scopuri fiscale în condițiile respectării prevederilor art.24 alin.(19²) din Cod.”.	Confederația Națională a Sindicatelor (03-02/351 din 16.05.2025)		La pct.4, cu referire la modificarea alin.(2) din art.4 al Legii nr.166/2017, constatăm o contradicție dintre prevederi, deoarece autorul face referire la art.24, alin.(19²) din Codul fiscal (care stipulează că „Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului stagiar și/sau al elevului în baza raporturilor reglementate de Codul educației și/sau de Legea nr.110/2022 cu privire la învățământul dual, în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și/sau au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat. Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a altor tipuri de cheltuieli conform prevederilor prezentului articol.”), deși deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă este prevăzută de art.24, alin.(19¹) din Codul fiscal: „Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă, precum și a contribuțiilor	Nu se acceptă. Menționăm că, conform art.24 alin.(19¹) din Codul fiscal nr.1163/1997, se permite deducerea în mărimea stabilită, fără a fi reținute impozitele salariale. Totodată, în cazul în care angajatorul decide acordarea tichetului de masă în mărime mai mare, depășirea acesteia pot fi deductibilă doar cu respectarea art.24 alin.(19²). Precizăm că aceasta este un mecanism actual lucrativ inclusiv în temeiul pct.44 din Hotărârea Guvenului nr.693/2018.

			de asigurări sociale de stat obligatorii aferente tichetelor de masă”. Remarcăm că art.24, alin.(19¹) din Codul fiscal face referință la limitele valorilor tichetelor de masă de la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017. Dat fiind acest fapt, considerăm necesară modificarea art.24, alin.(19¹) din Codul fiscal, fiind substituită sintagma „în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă” cu cuvintele „în mărime deplină”.	
	Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice (01-1/49 din 14.05.2025)		Alineatul (2) se propune să fie expusă cu următorul conținut: „(2) Angajatorii pot acorda tichete de masă cu valoare mai mare, decât cea nominală, indexată după caz. Diferența dintre aceasta și valoarea nominală indexată, fiind deductibilă în scopuri fiscale în condițiile respectării prevederilor art.24 alin.(19²) din Codul fiscal al Republicii Moldova.”	Nu se acceptă, introducerea sintagmei „indexată după caz” este ambiguă și lasă loc de interpretare. Or, potrivit art.4 alin.(3), valoarea nominală a unui tichet de masă, prevăzută la alin.(1), se indexează anual, după caz, la 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent, determinată în modul stabilit de către Guvern. În acest sens, Guvernul este abilitat cu dreptul de a decide asupra posibilității indexării, în dependență de limitele bugetare.
	FSTA SINDTRANSAERO (e-mail din 14.05.2025)		Propunem de lăsat neschimbat prevederile art.4 alineatul (2) al Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă. Varianta propusă de minister a fost în vigoare până în anul 2023. Acum credem, că această propunere reprezintă o înrăutățire a prevederilor legale pentru	Nu se acceptă. Menționăm că, conform art.24 alin.(19¹) din Codul fiscal nr.1163/1997, se permite deducerea în mărimea stabilită, fără a fi reținute impozitele salariale. Totodată,

			salariații ce beneficiază de tichete de masă cu nominal mai mare de cel prevăzut actual.	în cazul în care angajatorul decide acordarea tichetului de masă în mărime mai mare, depășirea acesteia pot fi deductibilă doar cu respectarea art.24 alin.(19 ²). Precizăm că aceasta este un mecanism actual lucrativ inclusiv în temeiul pct.44 din Hotărârea Guvernului nr.693/2018.
	Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație AGROINDSIND (03-13/57 din 13.05.2025)		Alineatul (2), articolul 4 a expune în următoarea redacție: „(2) <u>În temeiul prevederilor contractului colectiv de muncă</u> , angajatorii pot acorda tichete de masă cu valoarea nominală mai mare, diferența dintre aceasta și valoarea nominală prevăzută la alin.(1) fiind deductibilă în scopuri fiscale în condițiile respectării prevederilor art.24 alin.(19 ²) din Cod.	Nu se acceptă , beneficiile salariale acordate sub forma tichetelor de masă, trebuie să fie acordate și tratate fiscal în mod unitar și nediscriminatoriu, indiferent dacă salariatul se află sub incidența unui contract colectiv sau individual de muncă.
5.2. alineatul (2) se abrogă;	Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Chimică și Resurselor Energetice (156 din 14.05.2025)		Tichetele de masă fiind un suport financiar destinat exclusiv acoperirii cheltuielilor pentru alimentația regulată a salariatului, urmează a fi utilizat doar de către acesta conform destinației: - la articolul 6 a abroga alineatul (2), ținând cont de faptul că tichetul de masă ar putea fi utilizat neautorizat de către altcineva, iar aceasta ar fi în contradicție cu scopul general al Legii.	Nu se acceptă , abrogarea acestei norme nu afectează scopul pentru care tichetele de masă au fost introduse, dar oferă flexibilitate în utilizare beneficiarului acestuia, în limitele legale, adaptată realității sociale și nevoilor familiale.
5.3. se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) Contul special pe care sunt transferate tichetele de masă poate fi alimentat exclusiv cu valoarea	Camera de Comerț și Industrie (290-03/17 din 20.05.2025)		Completarea art.6 este cu punctul (4) „Contul special pe care sunt transferate tichetele de masă poate fi alimentat exclusiv cu valoarea nominală a tichetelor de masă acordate de către angajator” necesită revizuire, ținând cont de faptul că art. 6 se refera la utilizarea tichetelor și nu la instrumentul de plată în spatele căruia	Se acceptă.

nominală a tichetelor de masă acordate de către angajator.”.			se afla un cont dedicat. Respectiv, această prevedere urmează a fi inclusă în art.11 după punctul (3), care este un articol dedicat în mod expres emiterii și gestionarii instrumentului de plată.	
7. Denumirea Capitolului II va avea următorul cuprins: „LICENȚIEREA OPERATORULUI. EMITEREA INSTRUMENTULUI DE PLATĂ AFERENT TICHETULUI DE MASĂ”.	Agencia Servicii Publice (01/6589 din 19.05.2025)		Considerăm nejustificată modificarea denumirii Capitolului II și ar putea genera neclarități din următoarele considerente: Denumirea actuală reflectă corect conținutul Capitolului II care, conform articolului 9, reglementează exclusiv procesul de licențiere a operatorilor. Articolul 10, care detaliază cerințele pentru tichetele de masă, este separat și nu face parte din procesul de licențiere. Adăugarea „EMITEREA INSTRUMENTULUI DE PLATĂ AFERENT TICHETULUI DE MASĂ” sugerează o suprapunere artificială între licențiere și emiterea tichetelor, ceea ce contravine organizării logice a legii. În legislația Republicii Moldova, capitolele sunt structurate pe subiecte distincte (ex. Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător separă clar autorizarea de alte aspecte operaționale). La nivel european, Directiva 2015/2366 (PSD2) privind serviciile de plată tratează licențierea instituțiilor de plată (Titlul II) separat de cerințele pentru instrumentele de plată (Titlul III), susținând o separare clară. Legea nr.160/2011 definește în mod expres rolul licențelor – autorizarea activității – fără a detalia instrumentul tehnic al plății. Conform Directivei PSD2 (Directive (EU) 2015/2366), se recomandă o separare clară între regimul de autorizare a prestatorilor de	Nu se acceptă , modificarea respectivă este o actualizare în contextul modificării denumirii art.10 din Legea nr.166/2017, tichetul de masă este considerat ca instrument de plată. Totodată, modificarea propusă este una tehnică, având în vedere că redacția actuală a Legii nr.166/2017 nu face separare pe capitole ce țin de licențierea și emiterea tichetelor.

			servicii de plată și regimul material al instrumentelor de plată, astfel încât fiecare act normativ să își păstreze un obiectiv precis și limitat. Operatorii ar putea interpreta greșit că emiterea instrumentului de plată este o condiție a licențierii, ceea ce nu este cazul.	
8. La articolul 9 alineatul (6), litera c) se abrogă.	Agencia Servicii Publice (01/6589 din 19.05.2025)		Potrivit proiectului de hotărâre se propune abrogarea literei c) la alineatul (6) din art. 9. Considerăm că eliminarea acestei cerințe ar submina securitatea sistemului tichetelor de masă din următoarele puncte de vedere: Tichetele de masă sunt instrumente financiare, iar spațiile distincte și măsurile de siguranță (supraveghere, alarme) previn falsificarea și utilizarea neautorizată. Abrogarea ar crește riscul de fraudă, afectând operatorii, angajatorii și salariații. Legea nr.114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică impune instituțiilor de plată să asigure măsuri de securitate pentru gestionarea instrumentelor financiare, inclusiv spații fizice adecvate. Litera c) este în concordanță cu acest principiu, iar eliminarea ei ar crea o discrepanță în reglementare. Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor cere siguranță în furnizarea serviciilor. Spațiile securizate protejează integritatea tichetelor, iar abrogarea ar putea expune salariații la anumite riscuri. Cu titlu informativ, menționăm că Regulamentul (UE) 2015/751 privind taxele interbancare și Directiva 2009/110/CE privind moneda electronică subliniază importanța securității fizice și operaționale pentru instrumentele de plată inclusiv și Regulamentul delegat (UE) 2018/389, prevede	Se acceptă.

			standarde de securitate pentru instrumentele de plată sub PSD2, inclusiv protecție fizică și operațională în spații dedicate. Deși tichetele de masă nu sunt direct vizate, acest principiu poate fi aplicat analogic.	
9.3. la alineatul (5), textul „(alte decât cele cu valoarea nominală a tichetelor de masă)” se exclude.	Agencia Servicii Publice (01/6589 din 19.05.2025)		Referitor la excluderea textului din alineatul (5) al art.10, considerăm că textul actual „(alte decât cele cu valoarea nominală a tichetelor de masă)” oferă flexibilitate, exceptând anumite tichete de la cerințe specifice. Excluderea acestuia extinde obligațiile asupra tuturor tichetelor, inclusiv ale celor fără valoare nominală, ceea ce contravine principiului proporționalității din articolul 5 al Tratatului privind Uniunea Europeană. Disponibilitatea suporturilor electronice reutilizabile este reglementată deja de art.9 alin.(6) lit.e-f), care prevede mecanisme de alimentare și decontare fără a impune înscrierea valorii nominale pe fiecare suport, asigurând totodată transparența tranzacțiilor. Astfel, modificarea propusă ar putea complica gestionarea tichetelor speciale.	Nu se acceptă , în contextul în care menținerea acestei sintagme nu aduce claritate aplicării normei prevăzute la alin.(5), precizarea respectivă fiind fără finalitate. Or, conform prevederilor Legii nr.166/2017, nu trebuie să existe situații în care tichetul de masă nu conține valoare nominală.
10. Articolul 11 va avea următorul cuprins: „Articolul 11. Emiterea și gestionarea instrumentului de plată aferent tichetului de masă (1) Condițiile emiterii și gestionării instrumentelor de plată utilizate pentru tichetele de masă se stabilesc conform contractului încheiat între operator și angajator.	Camera de Comerț și Industrie (290-03/17 din 20.05.2025)		Considerăm necesară completarea punctului (4) al art.11 din noua versiune a legii cu aspectul aferent comisioanelor sau plata pentru serviciile operatorului. Astfel propunem expunerea punctului (4) în următoare redacție: ”(4) Operatorul de tichete de masă are dreptul să nu înregistreze valoarea tichetelor de masă în contul special al salariatului până la achitarea integrală de către angajator a valorii nominale a tichetelor de masă și a plății pentru serviciile aferente prestate de către operator, conform contractului încheiat între operator și angajator”. Acest aspect (se reflectă în punctul	Se acceptă.

(2) Angajatorii sunt responsabili pentru transferarea valorii tichetelor de masă în concordanță cu zilele lucrate de salariați. (3) Operatorii de tichete de masă sunt obligați să deschidă conturi, prin intermediul cărora să se efectueze tranzacțiile cu tichetele de masă, astfel încât să permită o evidență clară a sumelor utilizate în temeiul contractelor încheiate cu angajatorii și cu unitățile comerciale/ de alimentație publică care acceptă tichete de masă. (4) Operatorul de tichete de masă are dreptul să nu înregistreze valoarea tichetelor de masă în contul special al salariatului până la achitarea integrală de către angajator a valorii nominale a tichetelor de masă, conform contractului încheiat între operator și angajator.”.			3 din versiunea anterioară a acestui articol) va permite păstrarea caracterului existent de produs preplătit în relația operator - client.	
	Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice (01-1/49 din 14.05.2025)		La articolul 11 din modificarea propusă de Ministerul Finanțelor. În punctul (2), în varianta de modificare propusă, după sintagma „pentru tichetele de masă” să se completeze cu sintagma „ , precum și tranșele de achitare a tichetelor de masă” .	Nu se acceptă, în contextul în care nu este clară referința făcută la alin.(2) din art.11. Totodată, menționăm că, condițiile privind emiterea și gestionarea instrumentului de

				plată aferent tichetului de masă vor fi stabilite în contract între angajator și operator, de comun acord.
			Pentru punctul (4) se propune următoarea variantă: <i>„(4) Operatorul de tichete de masă înregistrează valoarea tichetelor de masă în contul special al salariatului în cel mult 3 zile de la achitarea de către angajator a valorii tichetelor de masă, conform perioadelor și tranșelor de achitare, prevăzute în contractul încheiat între operator și angajator.”</i>	Nu se acceptă , în contextul în care nu este clară referința făcută la alin.(2) din art.11. Totodată, menționăm că, condițiile privind emiterea și gestionarea instrumentului de plată aferent tichetului de masă vor fi stabilite în contract între angajator și operator, de comun acord.
	Federația Sindicală a Lucrătorilor din Energetică (91 din 14.05.2025)		În forma actuală, legea prevede: <i>„Angajatorii procură tichete de masă de la operator, selectat de comun acord cu organizația sindicală sau, în lipsa acesteia, cu reprezentanții salariaților, în baza contractului încheiat cu acesta.”</i> Această prevedere asigură un minim de consultare și protecție a intereselor angajaților, fiind eliniată principiilor dialogului social. Prin eliminarea completă a acestei prevederi în noua redacție propusă a art.11, alin.(1), se exclude orice mecanism de consultare a organizațiilor sindicale, ceea ce creează un dezechilibru major între abgajator și angajați în procesul decizional privind alegerea operatorului de tichete. Pentru păstrarea unui echilibru just între părți și a unui climat de muncă participativ, cosiderăm absolut necesară menținerea obligației de consultare a organizației sindicale sau, în lipsa acesteia, a reprezentanților salariaților.	Se acceptă.

			Prin urmare, propunem ca art.11, alin.(1) să aibă cuprins: „Condițiile emiterii și gestionării instrumentelor de plată utilizate pentru tichetele de masă se stabilesc conform contractului încheiat între angajator și operator, selectat de comun acord cu organizația sindicală sau, în lipsa acesteia, cu reprezentanții salariaților”. Această formulare păstrează logica contractuală între operator și angajator, asigură o minimă transparență în procesul decizional și este aliniată principiilor dialogului social și protejează interesul legitim al salariaților.	
15. Legea se completează cu articolul 18¹ cu următorul cuprins: „Articolul 18¹. Prezentarea datelor și informațiilor către Serviciul Fiscal de Stat (1) Operatorii sunt obligați să prezinte Serviciului Fiscal de Stat Raportul cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor, conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor. (2) Operatorii de tichete de masă au obligația de a prezenta, la solicitarea motivată a Serviciului Fiscal de Stat, în cel mult 5 zile lucrătoare, în format electronic, datele și informațiile complete și	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (21-2601 din 15.05.2025)		Deoarece ministrul emite ordine în limitele competenței sale, în mod unipersonal, potrivit art.11 alin.(1) lit.k) al Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, iar modelul Raportului cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor este aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.95/2018, la pct.15 din proiect, referitor la art.18¹ alin.(1), propunem următorul cuprins: „(1) Operatorii sunt obligați să prezinte Serviciului Fiscal de Stat, Raportul cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor, conform modelului aprobat prin ordinul ministrului finanțelor”.	Se acceptă.

precise aferente tranzacțiilor cu tichetele de masă.”.				
	Victoriabank (2334-B-25 din 14.05.2025) EBA (69-25/SD din 16.05.2025)		Majorarea termenului de prezentare a informațiilor către SFS, stabilit la 18 ¹ alin.(2), de la 5 la 15 zile lucrătoare. Argumentare: Termenul propus este unul scurt, având în vedere că legea stabilește exact datele și informațiile care pot fi solicitate, iar volumul acestora poate fi semnificativ, luând în considerare și perioada pentru care aceasta se solicită, considerăm justificată propunerea de majorare a termenului pentru prezentarea de către operator a datelor și informațiilor solicitate.	Se acceptă parțial prin acceptarea termenului 10 zile.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Modificările vor optimiza raporturile contractuale dintre angajatori, operatori și unitățile de alimentație publică, contribuind la o mai bună gestionare a tichetelor de masă și sporind transparența și controlul în gestionarea tichetelor de masă, ceea ce va ajuta la prevenirea utilizărilor neautorizate și va crește eficiența gestionării acestora. Astfel, noile reglementări vor facilita procesul de gestionare a tichetelor de masă și vor sprijini o mai	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (09-1459 din 20.05.2025)		La Nota de fundamentare: Scopul proiectului de lege este promovarea utilizării tichetelor de masă electronice și extinderea acestora pentru plata on-line. Astfel, conform Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 574/2024, la subcompartimentul 4.3.3. Impactul asupra sectorului privat , urmează a fi estimate principalele costuri pentru operatori, angajatori, precum și pentru unitățile comerciale/de alimentație, care vor fi generate urmare aprobării proiectului, reieșind din scopul acestuia. Totodată, menționăm că potrivit art.32 alin. (2 ²) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul de lege și nota de fundamentare la acesta au fost examinate și avizate de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de	Nu se acceptă. Nu pot fi estimate costurile pentru operatori, angajatori și unitățile comerciale, în contextul în care nu poate fi determinat numărul exact al salariaților care vor utiliza tichete de masă. Totodată, nu este clar care costuri urmează să suporte unitatea comercială de alimentație.

bună coordonare între toate părțile implicate.			întreprinzător în cadrul ședinței din data de 24 decembrie 2024. Mențiunea în cauză urmează a fi inclusă la compartimentul 6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ . Astfel, din compartimentul 7. Concluziile expertizelor se consideră oportună excluderea textului „ <i>Totodată, proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</i> ”	
	EBA (69-25/SD din 16.05.2025)		<i>O propunere suplimentară ar fi acordarea tichetelor de masă și pentru angajații part-time.</i> Modificarea presupune încurajarea tinerilor, persoanelor în etate, femeilor care au grija de copii, să aleagă un job part-time. Tot mai mulți tineri, femei care îngrijesc de un copil mic se încadrează în câmpul muncii cu contract de munca de 4 ore și este unicul job al său, însă nu poate să primească tichete de masă în conformitate cu legislația actuală. Suplimentar ar putea fi interpretată ca o măsură discriminatorie, așa cum toți angajații ar trebui să beneficieze de aceleași drepturi salariale, indiferent de norma contractuală. Propunerea dată necesită de a fi urmată de modificarea: Art.2 – excluderea limitării acordării tichetului doar pentru angajații cu durata normală a timpului de muncă constituie mai puțin de 6 ore pe zi; Art.4. –completare text pentru angajații cu norma part-time: Pentru angajații cu durata normală a timpului de muncă mai puțin de 6 ore pe zi valoarea nominală a tichetului de	Nu se acceptă , conform art.2 din Legea nr.166/2017, zi lucrătoare se consideră zi în care durata normală a timpului de muncă constituie, în baza contractului de muncă încheiat între salariat și angajator, nu mai puțin de 4 ore. Prin urmare, prevederea reglementează acordarea tichetului de masă angajaților part-time.

			masă să fie proporțională cu durata normală a timpului de muncă din CIM.	
	Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice (01-1/49 din 14.05.2025)		La articolul 2. De modificat și de completat noțiunile de bază. „tichet de masă – bonus fix acordat salariatului lunar de către angajator, ca alocație suplimentară individuală pentru alimentare. Emiterea și evidența tichetelor de masă se asigură de către operatorul de tichete demasă, contractat de angajator; instrument de plată – instrument prevăzut la art.5 pct.40 ¹ din Codul fiscal nr.1163/1997, prin care se efectuează plăți, inclusiv online, în scopul procurării de produse alimentare în unitățile comerciale/ de alimentație publică care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul; valoare nominală – valoarea de bază a tichetului de masă, stabilită în condițiile legii respective, indexată anual, și înscrisă într-un cont special acordat de către angajator salariaților.”	Nu se acceptă , modificările înaintate afectează coerența terminologică. De asemenea noțiunea de <i>instrument de plată</i> este deja definită în art.5 pct. 40 ¹ din Codul fiscal nr.1163/1997, astfel că reintroducerea acesteia în articolul 2 este redundantă și nejustificată. În ceea ce privește <i>valoarea nominală</i> , aceasta nu reprezintă o noțiune de bază, ci o reglementare prevăzută la art.4 din Legea nr. 166/2017.
	Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Chimică și Resurselor Energetice (156 din 14.05.2025)		Cu referire la principiul coerenței stipulat în articolul 3 alineatul (1) lit.d) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, propunem de a ajusta noțiunea de tichet de masă din articolul 2 al Legii nr.166/2017 cu modificările propuse la articolul 6 alineatul (1) în parte ce ține de locul unde pot fi utilizate tichetele de masă: - la articolul 2 de a înlocui sintagma „unitățile comerciale/ de alimentație publică care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul”, cu sintagma „în unitățile de alimentație publică, magazine alimentare, cantine-restaurant, bufete sau alte tipuri de	Nu se acceptă , art.2 definește „unitate comercială/ de alimentație publică”. Totodată, tipurile de „unitate comercială/ de alimentație publică” sunt specificate la Anexa 5 din Legea 231/2010.

			unități care comercializează produse alimentare, inclusiv alte unități care produc și vând bucate, care au încheiat contracte conform prezentei legi cu operatorii de tichete de masă.”	
	Federația Sindicatelor din Moldova „Sindelex” (03-02/17 din 14.05.2025) Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Chimică și Resurselor Energetice (156 din 14.05.2025)		alin.(1) al art.3 se propune în următoarea redacție: (1) Angajatorul acordă salariaților o alocație individuală de hrană, sub forma tichetelor de masă și alte servicii prevăzute de contractele încheiate între operator și angajator. Este interzis angajatorilor, la oferirea tichetelor de masă, să reducă salariul angajaților beneficiari de tichete de masă.	Nu se acceptă , în contextul în care sintagma „și alte servicii prevăzute de contractele” este una ambiguă și va crea interpretări în aplicarea Legii nr.166/2017.
	Federația Sindicatelor din Moldova „Sindelex” (03-02/17 din 14.05.2025)		alin.(3) al art.3 se propune în următoarea redacție: (3) Acordarea tichetelor de masă este obligatorie. Angajatorul va suporta cheltuielile pentru hrană pentru un angajat, care vor fi deduse în scopuri fiscale conform art.24 alin.(19) din Codul fiscal, ori să acorde tichete de masă, fiind permisă doar o singură opțiune.	Nu se acceptă , acordarea acestora este opțională și se stabilește de către angajator, în funcție de politica internă și în limita resurselor bugetare disponibile. Totodată, tichetele de masă sunt un instrument de politică socială care beneficiază atât salariatul, cât și angajatorul, nu un drept garantat al salariatului.
	Federația Sindicală a Educației și Științei (01-02/103 din 13.05.2025)		De exclus din textul legii alin.(6) al art.3	Nu se acceptă , potrivit art.14 din Legea nr.100/2017, Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor. Hotărârea Guvernului cu caracter normativ poate conține, după caz, regulamente, instrucțiuni, reguli, metodologii, standarde, care au drept scop explicarea

				normelor expuse prin prisma legilor.
			După articolul 3, de formulat un articol separat: „Tichetele de masă pentru salariații din unitățile bugetare”: - tichetele de masă pentru salariații din unitățile bugetare se acordă în condițiile prezentei legi; - mijloacele financiare aferente achitării tichetelor de masă, precum și valoarea fixă a tichetului sunt planificate anual în Bugetul de Stat, fiind alocate bugetelor locale cu destinație specială. Dreptul salariaților din unitățile bugetare de a beneficia de tichetele de masă actualmente sunt stipulate în lege, darc cu condiția că va fi elaborată o Hotărâre specială a Guvernului, care se așteaptă din anul 2017. Considerăm că în condițiile când salariile bugetarilor cresc nesemnificativ acordarea tichetelor de masă pot fi considerate ca plăți indirecte, care vor completa golurile veniturilor personalului. În același timp, prin adoptarea acestei modificări, va fi stabilită o echitate socială între salariații tututoro ramurilor economiei naționale.	Nu se acceptă. Conform pct.72 din HG 227/2018, acordarea tichetelor de masă pentru sectorul bugetar se efectuează la decizia angajatorului din contul alocațiilor prevăzute pentru cheltuieli de personal în anul bugetar în curs.
	Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice (01-1/49 din 14.05.2025)		La articolul 4. Aliniatul (1) să fie modificat și suplimentat cu (1¹) și (1²) cu următorul conținut: „(1) valoarea nominală a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 50 și 70 lei. Valoarea tichetelor de masă nu include contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii”. „(1¹) Valoarea nominală a unui tichet de masă, prevăzută la aliniatul (1), se indexează anual,	Nu se acceptă. Majorarea plafonului tichetului de masă în termen scurt implică costuri bugetare suplimentare, acoperirea cărora nu a fost identificată, iar modul de deductibilitate a acestuia se reglementează de Codul fiscal. Totodată, indexarea valorii nominale se reglementează prin

			la 01 ianuarie, prin decizia/ ordinul/ dispoziția angajatorului. (1 ²) Valoarea tichetelor de masă deductibilă în scopuri fiscale se determonă în conformitate ci valoarea nominală, indexată după caz.”	alin.(3), prin urmare normele vor fi dublate.
			Aliniatul (3) se propune de a fi expus în varianta: „(3) Coeficientul de indexare a valorii tichetelor de masă constituie creșterea indicelui prețurilor medii de consum la produsele alimentare pentru 6 luni anterioare, determinată în modul stabilit de Guvern. În cazul descreșterii indicelui prețurilor medii de consum la produsele alimentare, se păstrează valoarea nominalăa tichetului de masă pentru anul precedent.”	Nu se acceptă , formula propusă, este bazată pe variația semestrială a indicelui prețurilor medii la produse alimentare, or potrivit art.4 alin.(3) din Legea nr.166/2017, valoarea nominală a unui tichet de masă, se indexează anual, după caz, la 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent, determinată în modul stabilit de către Guvern. ”
	FSTA SINDTRANSAERO (e-mail din 14.05.2025)		Tot aici atenționăm despre faptul nerespectării de către Ministerul Finanțelor a prevederilor articolului 4 alineatul (3) al Legii nr.166/2017, care prevede că ”Valoarea nominală a unui tichet de masă, prevăzut la alin.(1), se indexează anual, după caz, la 1 aprilie”. Mai bine de 2 ani consecutiv nu observăm nici o indexare a valorii Tichetelor de masă. Valoarea acestora a fost stabilită în anul 2023 și nu a fost indexată deloc. Propunem, modificări la art.4 alineatul (1) al Legii nr.166/2017, care ar permite stabilirea anuală a valorii tichetelor de masă exprimată în procente reieșind din valoarea salarialului minim pe țară.	Nu se acceptă . Majorarea plafonului tichetului de masă în termen scurt implică costuri bugetare suplimentare, posibilitatea de acoperire cărora nu a fost identificată.

	Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Chimică și Resurselor Energetice (156 din 14.05.2025)		La articolul 4 alineatul (1) cuvintele „35 și 70” să fie substituite în „60 și 100”.	Nu se acceptă. Majorarea plafonului tichetului de masă în termen scurt implică costuri bugetare suplimentare, acoperirea cărora nu a fost identificată.
	Victoriabank (2334-B-25 din 14.05.2025) EBA (69-25/SD din 16.05.2025)		Art.5 alin.(4) a Legii de a expune în redacție nouă: „(4) Valoarea maximă totală a tichetelor de masă, transferată pe contul special al salariatului care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg, apoi se înmulțește cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului.”. Argumentare: Propunerea noastră privind modalitatea de calcul a valorii tichetelor de masă pentru salariații care lucrează în schimburi nu a fost acceptată. Având în vedere argumentarea refuzului, este important să învederăm că metoda de calcul stabilită la pct.12 al Regulamentului cu privire la modul de operare cu tichetele de masă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.227/12.03.2018, se regăsește și în art.5 alin.(4) al Legii. Actuala redacție a normei, corelată cu modul de completare a raportului privind tichetele de masă acordate angajaților, generează neconcordanțe. În raport, fiecărui tichet de masă se atribuie număr/serie, ceea ce înseamnă că nu este posibilă raportarea unui număr fracționar de tichete, așa cum ar rezulta din metoda de calcul prevăzută de Lege.	Se acceptă , în redacția propusă de autor.

		Spre exemplu, dacă salariatul care lucrează în schimburi a lucrat 170 de ore pe lună, atunci conform art.5 alin.(4) al Legii, putem calcula: $170/8 = 21.25$ $21.25*70 = 1487.50$ Rezultatul rotunjim până la număr întreg 1488 – această este valoarea tichetelor de masă care trebuie transferată pe contul salariatului. Totodată, fiecărui tichet de masă se atribuie serie numerică (număr separat), astfel nu putem raporta 21.25 de tichete de masă în Raportul cu privire la tichetele de masă acordate angajaților. În cazul aplicării formulei propuse obținem următorul rezultat: $170/8 = 21.25$ Rezultatul rotunjim până la număr întreg 21 – tichete de masă, numărul care poate fi inclus în Raportul cu privire la tichetele de masă acordate angajaților. $21*70 = 1470$ – valoarea tichetelor de masă transferată la card.	
	EBA (69-25/SD din 16.05.2025)	Reiterarea propunerii de completare a alin. (4) al art. 5 al Legii 166/2017. În legătură directă cu propunerea de introducere a alineatului (31) în art. 3 al Legii 166/2017, reiterăm necesitatea completării alin. (4) al art. 5, pentru a reflecta specificul duratei legale a schimburilor de noapte (7 ore), prevăzută la art. 103 din Codul muncii, astfel încât să se asigure un calcul echitabil al valorii tichetelor de masă (text subliniat): <i>„(4) Valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe cardul de plată al salariatului care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt,</i>	Se acceptă , în redacția propusă de autor.

		<u>înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. În cazul în care angajatorul aplică facilități de alimentație combinate pentru salariații care pe parcursul lunii calendaristice prestează muncă atât în schimb de zi, cât și în schimb de noapte, valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe cardul de plată al salariatului pentru munca prestată în schimb de noapte trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate de salariat în schimb de noapte pe parcursul lunii precedente împărțit la șapte și înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg.”;</u> Această completare este esențială pentru a asigura echitatea în acordarea tichetelor de masă, a evita subevaluarea numărului de tichete de masă acordate pentru munca de noapte. În lipsa unei norme de calcul adaptate duratei legale a schimbului de noapte (7 ore), angajatorii ar fi nevoiți să utilizeze formula aplicabilă muncii de zi (având durata normal de 8 ore), ceea ce ar conduce la diminuarea nejustificată a numărului de tichete acordate salariaților. Exemplu ilustrativ: Un salariat lucrează 7 schimburi de noapte pe lună (cu durata normativă de 7 ore/schimb), în total 49 de ore. Numărul de tichete la care poate pretinde salariatul este următorul: • Conform regulii de calcul propuse (împărțire la 7): $49 / 7 = 7$ tichete.	
--	--	---	--

			Conform regulii de calcul actuale, neadaptate (împărțire la 8): $49 / 8 = 6,125$ tichete – deci doar 6 tichete. Această diferență penalizează salariatul care muncește noaptea și contravine principiului echității. În ceea ce privește obiecția exprimată în Proiect – referitoare la art.103 alin.(3) din Codul muncii, care exceptează de la reducerea timpului zilnic de muncă salariații angajați special pentru muncă de noapte – subliniem că propunerea de modificare la art.3 al Legii 166/2017 vizează salariații care combină schimburi de zi și de noapte în cursul unei luni. Prin urmare, ei nu se încadrează prin definiție în categoria salariaților angajați special pentru muncă de noapte. Prin urmare, excepția menționată din Codul muncii nu este aplicabilă în speță și nu poate justifica neajustarea regulii de calcul privind tichetele de masă.	
	Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice (01-1/49 din 14.05.2025)		La articolul 6. În aliniatul (3) după litera b) să se completeze cu textul: <i>„b¹) procurarea aditivilor alimentari, aromelor, gumelor de mestecat, suplimentelor biologic active;</i> <i>b²) procurarea suplimentelor ce conțin substanțe dopante”.</i> Explicație: Toate aceste produse intră în categoria produselor alimentare, însă scopul tichetelor de masă este de a asigura alimenatarea sănătoasă a angajatului pentru menținerea stării de sănătate și a capacității de muncă.	Nu se acceptă , în contextul în care legea reglementează regimul de circulație și utilizare a tichetelor de masă, introducerea unor reglementări suplimentare precum „aditivi alimentari”, „suplimente biologic active” sau „substanțe dopante”, dar creează ambiguități și dificultăți de aplicare practică.
	Victoriabank (2334-B-25 din 14.05.2025)		Art.15 al Legii de a completa cu un alineat nou în următoarea redacție:	Se acceptă parțial în redacția propusă de autor

	EBA (69-25/SD din 16.05.2025)		(5) Operatorul are obligația, în termen de până la data de 10 a lunii următoare celei în care a expirat termenul de valabilitate a tichetelor de masă să ramburseze la contul curent al angajatorului valoarea tichetelor de masă nevalabile.”. Argumentare: Constatăm, că proiectul revizuit nu reglementează situația valorii tichetelor de masă după expirarea termenului lor de valabilitate și astfel rămâne confuză abordarea operatorului față de tichetele de masă nevalabile. În cazul în care salariatul nu utilizează tichetul de masă în termen de 6 luni, acesta devine nevalabil și nu mai poate fi utilizat în unitățile comerciale/de alimentație publică. Totodată, în evidența operatorilor tichetele de masă nevalabile înregistrează valori semnificative, fără însă să poată fi valorificate de către salariați, iar operatorii neavând soluții legale în acest sens.	
	Expertizare			
	CNA		Proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor, în scopul asigurării cadrului legal mai flexibil și eficient pentru utilizarea tichetelor de masă, adaptat la realitățile actuale și la evoluțiile tehnologice din domeniul plăților electronice. În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la soluționarea	S-a luat act.

			deficiențelor care afectează eficacitatea sistemului tichetelor de masă.	
	Ministerul Justiției (04/1-5363 din 10.06.2025)		La sbp.2.2, din cuprinsul alin.(3¹) se vor exclude cuvintele „al prezentului articol”, or, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același element structural. La alin.(3²), întru utilizarea unei terminologii uniforme în tot cuprinsul legii, cuvintele „cardul de plată” urmează a fi substituit cu cuvintele „instrumentul de plată”. La sbp.2.3 pentru corectitudine, se recomandă substituirea cuvintelor „angajatorii unității private” cu cuvântul „angajatori”. La pct.3 denumirea Codului se va reda <i>in extenso</i>. La pct.6, aferent modificării art.7 din Legea nr.166/2017, prin prisma intervențiilor la art.4 alin.(2), prin care se permite deducerea în scopuri fiscale în condițiile art.24 alin.(19²) din Codul fiscal nr.1163/1997 a diferenței dintre valoarea mai mare și valoarea nominală prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017, se va examina oportunitatea modificării inclusiv a alin.(2) din art.7. La sbp.11.1, alineatul (3) se va expune în redacție nouă. Suplimentar, se va ține cont că propoziția se exclude și nu se abrogă. La sbp.11.2, cu referire la textul alin.(6) care vine să completeze art.15, acesta necesită a fi reformulat în măsură să concretizeze impozitul (pe venit), contribuția de asigurări sociale de	Se acceptă toate obiecțiile, cu excepție celor specificate la pct.6, în contextul în care art.7 alin.(2) din Legea nr.166/2016 reglementează obligația reținerii impozitelor salariale în cazul depășirii valorii nominale a tichetului, iar art.4 alin.(2) are drept scop reglementarea moodului de deductibilitate a depășirii valorii tichetului, prin urmare nu este necesar dublarea normelor respective.

		stat obligatorie și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală. La pct.13 între semnele citării se va indica tot conținutul art.17. La pct.14, din dispoziția de completare a legii cu art.18¹, se va exclude cuvântul „Legea” ca fiind inutil. Potrivit notei de fundamentare, proiectul de lege instituie obligația operatorilor de a prezenta Serviciului Fiscal de Stat Raportul cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor, conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor. Însă, din analiza cuprinsului alin.(1), se deduce ideea conform căreia ministrul finanțelor va aproba modelul Raportului cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor. Prin urmare, este de remarcat că în redacția alin.(1) din proiectul legii, autorul nu va atinge finalitatea expusă în notă. La art.II, intrarea în vigoare a legii nu se consideră necesară, ținând cont de prevederile art.56 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.	
Informare			
	BNM (nr.31-002/85/2828 din 09.06.2025)	1. La art.I, subpunctul 2, recomandăm a se evalua adițional modificările propuse la noțiunea de „angajator”, ca urmare a examinării noțiunii de „angajator” prevăzută de Codul muncii al R. Moldova, care nu face referință la contractul colectiv de muncă sau	S-a luat act, reiterăm că propunerile respective au fost examinate în cadrul avizărilor, iar argumentele de acceptare sau neacceptare acestora sunt

		actele normative la nivel de unitate ca temei de angajare a salariaților. În cazul în care sunt și alte temeiuri de angajare decât contractul individual de muncă (cum ar fi un ordin/decizie de numire în funcție în cazul funcționarilor publici sau persoanelor cu funcție de demnitate publică, fie rezultatele alegerilor în cazul unor categorii de demnitari), recomandăm a se reexamina necesitatea menționării contractului individual de muncă ca temei juridic de angajare. 2. La art.I, subpunctul 3, aferent completării Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masa cu art.3¹, recomandăm substituirea cuvântului „angajații” cu cuvântul „salariații”, în condițiile în care art.I, subpunctul 1 din proiectul de lege prevede substituirea pe tot cuprinsul legii a cuvântului „angajații” cu cuvântul „salariații”. 3. Referitor la art.3 alin.(3) din Legea nr.166/2017, în contextul propunerii de modificare a alineatului respectiv prezentate în avizul nr.31-002/8/285 din 17.01.2025, înțelegem că prevederea respectivă oferă angajatorului dreptul de a determina, în raport cu fiecare salariat, în funcție de condițiile de muncă ale acestuia, opțiunea aplicabilă: fie oferirea hranei organizate, fie acordarea de tichete de masă, nefiind admisă cumularea acestor doua opțiuni pentru același angajat. În acest sens, pentru a asigura claritatea și predictibilitatea prevederilor art.3 alin.(3), propunem substituirea cuvintelor „să acorde” cu cuvintele „să acorde acestuia”.	prezentate mai sus în sinteza dată.
--	--	---	-------------------------------------

		4. La art.I, subpunctul 9.2 din proiectul de lege, reiterăm propunerea de includere a „perioadei de valabilitate” ca element obligatoriu al instrumentului de plată aferent tichetelor de masă (expusă în avizul nr.31-002/8/285 din 17.01.2025), întrucât, analizând sinteza, înțelegem că autorul a interpretat eronat propunerea remisă inițial - în care s-a avut în vedere perioada de valabilitate a instrumentului de plată ca și element obligatoriu de embosat, și nu însuși termenul tichetului (a sumei alocate). 5. La art.I, subpunctul 12 din proiectul de lege, referitor la modificarea art.15 alin.(3) din Legea nr.166/2017, recomandăm completarea normei cu obligația operatorului de a garanta, prin mijloace tehnice sau procedurale, imposibilitatea utilizării tichetelor expirate și de a-și asuma răspunderea în caz contrar. Or, din moment ce operatorul este responsabil de emiterea și gestionarea tichetelor de masă, acesta are obligația de a implementa sisteme tehnice eficiente/mecanisme de verificare automată care să împiedice utilizarea tichetelor expirate în cadrul unităților comerciale/de alimentație publică. În lipsa unor astfel de mecanisme de verificare automată și în condițiile în care tichetele expirate pot fi acceptate fără ca unitatea să poată constata acest fapt în mod rezonabil și imediat, refuzul ulterior de rambursare de către operator a valorii nominale constituie o practică inechitabilă. Unitatea comercială poate să nu dispună, în majoritatea cazurilor, de infrastructură sau informațiile necesare pentru a verifica individual valabilitatea	
--	--	--	--

		fiecărui tichet la momentul tranzacției. În consecință, dacă operatorul nu asigură un sistem de control care să blocheze utilizarea tichetelor expirate de către consumatori, acesta nu poate ulterior să invoce unității comerciale expirarea drept temei pentru refuzul rambursării. În aceeași ordine de idei, considerăm că prevederile art.15 alin.(3) prezintă un efect abuziv și creează un dezechilibru vădit în detrimentul unităților comerciale/de alimentație publică, fiind de natură să afecteze echitatea relațiilor contractuale și principiul bunei-credințe. În primul rând, utilizarea tichetului de către consumator la unitatea comercială confirmă faptul că produsul a fost efectiv vândut, generând astfel un drept patrimonial cert în favoarea unității, respectiv, contravaloarea bunurilor livrate (valoarea nominală a tichetului). Nerecuperarea ulterioară a valorii nominale a tichetului, din cauza unui termen impus rigid, transformă o creanță certă într-o pierdere directă pentru unitate. În paralel, operatorul obține un beneficiu nejustificat. În al doilea rând, nu sunt oferite justificări obiective care să fundamenteze imposibilitatea rambursării după termenul de 2 luni de la expirarea tichetului. În practică, pot interveni erori, întârzieri justificate în procesarea documentelor, situații identificate abia în urma unor verificări de audit ori verificări contabile (care se desfășoară, adesea, cu frecvența anuală). Reglementarea în lege a unei limitări a dreptului unității de a primi valoarea	
--	--	---	--

		nominală a tichetelor ignoră aceste realități operaționale. Respectiv, propunem ca reglementarea acestui aspect să nu fie impusă prin lege în mod imperativ, ci să fie lăsată la latitudinea părților, prin negociere contractuală, în acord cu specificul relației comerciale și cu principiile generale ale dreptului civil, asigurând în același timp protecția drepturilor ambelor părți implicate în circuitul economic al tichetelor. 6. La art.I, subpunctul 14 din proiectul de lege, menționăm că noțiunea de „Valabilitate” utilizată în corelare cu obligația de acoperire a conturilor bancare ale operatorului nu este suficient de clar definită, respectiv nu rezultă cu precizie dacă termenul se referă la tichetele emise/distribuite însă neutilizate (cel mai relevant), sau cele emise dar încă nedistribuite, sau în general la cele aflate efectiv în circulație. Pentru evitarea interpretărilor divergente și pentru asigurarea unei aplicări unitare a legii, considerăm necesar clarificarea acestui aspect în textul proiectului de lege. De asemenea, propunem substituirea cuvintelor „conturilor bancare” cu cuvintele „conturilor de plată”. Necesitatea substituirii acestor cuvinte derivă din intenția de a include toți prestatorii de servicii de plată care deschid și administrează conturi de plăți. Această modificare ar asigura un cadru legislativ echitabil pentru toți prestatorii de servicii de plată și o aplicabilitate mai largă. În același context, recomandăm ajustarea corespunzătoare a prevederilor art.9 alin.(3) lit.c) din Legea nr.166/2017 (în vigoare), cu expunerea în următoarea redacție:	
--	--	---	--

		„c) adeverința emisă de către prestatorii de servicii de plată specificați la art.5 alin.(1) lit.a)-d) din Legea 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, din care să rezulte că operatorul a deschis un cont de plăți distinct [...]” și a prevederii literei d) de la același alineat: „d) angajamentul operatorului că prin contul de plăți distinct [...]”. 7. La art.10 alin.(6) din Legea nr.166/2017 (în vigoare), reieșind din faptul că proiectul de lege prevede un termen de valabilitate de 6 luni pentru tichetele de masă, opinăm că este necesară asigurarea accesului angajatorului și salariaților la informații privind „data expirării” soldului acestora, cu actualizare zilnică, nu doar la soldul valorii nominale disponibile, pentru asigurarea unei utilizări eficiente a tichetelor de masă. 8. La Cap.III din Legea nr.166/2017 (în vigoare), recomandăm excluderea din denumirea capitolului a cuvântului „procurarea” sau, alternativ, substituirea acestuia cu cuvântul „emiterea”, pentru a reflecta corect natura economică a tichetelor de masă. Or, tichetele de masă nu reprezintă bunuri sau servicii în sine, ci constituie sume de bani cu utilizare limitată, acordate salariaților în condițiile legii, prin intermediul unui operator economic autorizat(emitent). Aceste instrumente au un regim specific, reglementat prin acte normative dedicate, și sunt distribuite în baza unui contract de prestări servicii încheiat între angajator și emitentul autorizat.	
--	--	--	--

			Prin urmare, operațiunea nu implică o achiziție în sensul procurării de bunuri, ci reflecta o relație contractuală privind furnizarea unui serviciu de emiteră și distribuire a tichetelor de masă. Menținerea cuvântului „procurarea” poate induce în eroare asupra naturii cheltuielii și a tratamentului juridic sau contabil aplicabil. 9. La art.15 din Legea nr.166/2017 (în vigoare), reieșind din aceeași intenție a autorului de introducere a unui termen de valabilitate al tichetelor de masă, atragem atenția că nu este prevăzut mecanismul de rambursare către angajator a valorii tichetelor de masă expirate (neutilizate). În acest sens, propunem următoarele: - introducerea unei prevederi exprese privind obligația operatorului de a rambursa angajatorului contravaloarea tichetelor expirate/neutilizate; - completarea normei cu dispoziții privind rambursarea contribuției de asigurări sociale (CAS) plătite de angajator la momentul acordării tichetelor, proporțional cu valoarea tichetelor de masă expirate (neutilizate) restituite ulterior.	
--	--	--	---	--

Ministru

Victoria BELOUS